

Abdulla Şahid: "BMT Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük önəm verir"

6

İtaliyalı professor: "Rəsmi Bakı Qarabağdakı yenidənqurmanın baş qəhrəmanıdır"

№ 104 (6545) 14 iyun
2022-ci il. Qiyməti 60 qəpik

Corsi Online

Speziale "Ucraina sotto assedio" 517.00€

Tutte le Americhe a sud dei Caraibi 149.00€

4

Tarixi Şuşa Bəyannaməsi:

Əməkdaşlıqdan müttəfiqliyə doğru böyük addım!

RƏCƏB TAYYİB ƏRDOĞAN:
"Şuşa Bəyannaməsi ilə əlaqələrimizin yeni dövrdəki yol xəritəsini müəyyənləşdirdik"

İLHAM ƏLİYEV:
"Bu gün müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə Bəyannamə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldırır"

Saxta qazi olmur, saxta insanlar olur

QAZILƏR SİA-YA DANIŞDI

Xalqımızın 30 illik həsərinə nəhayət son qoyuldu. Torpaqlarımız düşmən tapdağı altından xilas oldu. Bunların hamısı Azərbaycan Respublikasının Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin və müzəffər ordumuzun...

6

"Yuventus" Poqbanın işini bitirdi"

16

"Ermənistanın təxribatları münaqişənin yenidən alovlanmasına səbəb ola bilər"

Piknikdən sonra ətrafı niyə cirkəndiririk

9

Tarixi Şuşa Bəyannaməsi: Əməkdaşlıqdan müttəfiqliyə doğru böyük addım!

RƏCƏB TAYYİB ƏRDOĞAN:
"Şuşa Bəyannaməsi ilə əlaqələrimizin yeni dövrdəki yol xəritəsini müəyyənləşdirdik"

İLHAM ƏLİYEV:
"Bu gün müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə Bəyannamə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldırır"

miz, sevinci-sevincimizdir". XX əsrin sonunda isə Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdi ki, "Türkiyə və Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir" XXI əsrin əvvəllərində erməni işğalından azad edilmiş Şuşada müttəfiqlik Bəyannaməsinin imzalanması bu cür yanaşmanın və qardaşlığın əbədiləşdirilməsinin təcəssümüdür. Tarixi dostluq, qarşılıqlı etimad, səmimi münasibətlər, yüksək strateji tərəfdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri daim möhkəmlənməkdədir. Dövlətlərimiz arasındakı münasibətlər bu gün hər iki ölkə rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətin məntiqi nəticəsi olaraq daha yüksək səviyyəyə çatmaqda, bir sıra sahələr üzrə isə keyfiyyətə yeni müstəviyə keçməkdədir. "Bu gün tarixi gündür. Türkiyə Prezidentini Qarabağ torpağında salamlayırıq. Əziz Qardaşım Azərbaycanda dəfələrlə olub. Ancaq ilk dəfə Qarabağ torpağında, Şuşada biz bir yerdəyik. Bu səfərin tarixi əhəmiyyəti var". Bu fikri Prezident İlham Əliyev Şuşada mətbuata bəyanatı zamanı söyləmişdi və bildirmişdi ki, müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə Bəyannamə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldırır: "Bəyannamənin adı öz-özlüyündə hər şeyi deyir. Biz bu gün keyfiyyətə yeni əlaqələr qurmuşuq və bu bəyannamədə göstərilən bütün müddəalar bizim gələcək işbirliyimizin təminatıdır".

PREZİDENT RƏCƏB TAYYİB ƏRDOĞAN: "ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ İLƏ ƏLAQƏLƏRİMİZİN YENİ DÖVRDƏKİ YOL XƏRİTƏSİNİ MÜƏYYƏNLƏŞDİRDİK"

15 iyun 2021-ci il - Türkiyə-Azərbaycan, "Bir millət, iki dövlət"i rəsmiləşdirən, ən əsası isə, tariximizdə ilk dəfə olaraq iki güclü liderlərin - Rəcəb Tayyib Ərdoğan və İlham Əliyevin işğaldan azad olunmuş Qarabağımızın baş tacı olan Şuşada Müttəfiqlik haqqında Bəyannamə imzalanmasından iki il ötür. Bu, real faktordur ki, tarixi sənədlərin imzalandığı tarix və məkan hər zaman böyük əhəmiyyət kəsb edir. Çünki illər sonra gələcək nəsillər bu tarixi və məkanı tarix kitablarından oxuyarkən məsələnin mahiyyətini və əhəmiyyətini daha dərinləndiriblər. Bu mənada, Şuşa Bəyannaməsinin siyasi və tarixi əhəmiyyətini izah edən məsələ sənədin imzalanma tarixi, yeni 15 iyun-Milli Qurtuluş günüdürsə, ikincisi onun Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada imzalanmasıdır. Əgər 29 il öncə 15 iyun tarixində Azərbaycanda vətəndaş müharibəsinin qarşısını ümummilli lider Heydər Əliyev aldısa, illər sonra Qars müqaviləsinin imzalanmasından iki yüz il sonra eyni gündə Azərbaycanın torpaqlarını düşmən tapdağından azad edən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Şuşa Bəyannaməsinə imzaladı. Bəyannamənin əhəmiyyəti ilə bağlı mətbuata bəyanatında Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan qeyd edib ki, "Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı bu bəyannamə bir sıra məsələləri əhatə edir. Gələcəklə bağlı addımları atarkən, artıq təkə iki ölkəni deyil, bölgəni əhatə edən bir qətiyyətin bu sənəddə ifadə olunduğunu görürük". Bəli, bu qətiyyətin və birliyin təcəssümünü elə bəyannamənin mətni ilə tanış olarkən aydın görmək mümkündür: "Tərəflərdən hər hansı birinin müstəqilliyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına və ya təhlükəsizliyinə qarşı üçüncü dövlət və ya dövlətlər tərəfindən təhdid və ya təcavüz edildiyi təqdirdə, birgə məsləhətləşmələr aparılması, bu təhdid və ya təcavüzün aradan qaldırılması məqsədilə BMT Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərinə müvafiq təşəbbüs həyata keçirilməsi, BMT Nizamnaməsinə uyğun olaraq bir-birinə lazımı yardım göstərməsi, Silahlı Qüvvələrin güc və idarəetmə strukturlarının əlaqələndirilmiş fəaliyyətinin təşkilati nəzərdə tutulur".

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: "BU GÜN QƏDİM ŞƏHƏRİMİZ OLAN ŞUŞADAN VERİLƏN AÇIQLAMALAR BÜTÜN DÜNYAYA SƏS SALACAQ, BUNUN BÖYÜK ƏKS-SƏDASI OLACAQ"

"Biz bu gün Şuşada görüşürük. Bu gün bütün Azərbaycan xalqının, türk xalqının gözü buradadır, dünyanın gözü buradadır. Azərbaycan bu səfər səbirsizliklə gözlənilirdi və böyük maraq doğurur". Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Şuşada mətbuata bəyanatında deyib: "Bu gün qədim şəhərimiz olan Şuşadan verilən açıqlamalar bütün dünyaya səs salacaq, bunun böyük əks-sədası olacaq. Bu səfərin tarixi əhəmiyyəti bundan sonra uzun illər ərzində dillərdə olacaqdır. Şuşa keçən il noyabrın 8-də işğaldan azad edildi. Şuşa şəhərini azad etmək böyük qəhrəmanlıq tələb edirdi. Şuşaya gələn hər bir insan sıldırım qayaları görərək, görür ki, bu alınmaz qala sayılan şəhəri azad etmək böyük qəhrəmanlıq, peşəkarlıq, şücaət tələb edirdi". Bu gün Şuşada dalğalanan Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının ölkələrimizin birliyini nümayiş etdirdiyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, İkinci Qarabağ müharibəsi başlanan ilk gündən, ilk saatlardan Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana birmə-

nalı, qəti və açıq dəstək ifadə edib. Müharibənin ilk saatlarından Türkiyə Prezidenti bildirdi ki, Azərbaycan tək deyil. Bu, həm bizi ruhlandırırdı, eyni zamanda, müdaxilə etmək fikrində olan bütün qüvvələri, dairələri da-yandırdı.

TARİXİ ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ - TÜRKİYƏ-AZƏRBAYCAN QARDAŞLIĞININ GÖSTƏRİCİSİ

Bir sözlə, Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm tarixi hadisə kimi yaddaşımıza həkk olundu. Bəli, Müttəfiqlik haqqında Bəyannamə təqdimatı hər şeyi deyir. Bu tarixi sənədin imzalanmasından sonra bütövləşmişik, bir dövlətə çevrilmişik. Şuşa Bəyannaməsi qardaşlığımızın rəmzidir. Şuşa Bəyannaməsi Türkiyə ilə Azərbaycanın birgə maraqlarının qorunması üçün hər iki ölkənin bütün imkanlarından istifadə etməyə imkan verən rəsmi sənəddir. İstər Türkiyəyə qarşı, istərsə də Azərbaycana qarşı üçüncü ölkə və yaxud ölkələr tərəfindən təhdidlər və yaxud birbaşa hücum olarsa, iki ölkənin bütün imkanları səfərbər ediləcək və işğalçıya qarşı birgə mübarizə aparacaqlar. Müttəfiqlik haqqında imzalanmış bu Bəyannamə iki qardaş ölkə arasındakı əlaqələri ən yüksək səviyyəyə qaldırır və Bəyannamədə göstərilən bütün müddəalar keyfiyyətə daha yüksək səviyyəli əməkdaşlığın təminatıdır. İmzalanmış Bəyannamə tarixə əsaslanır və möhkəm təməllərə malikdir. Bəyannamədə xalqlarımızın böyük Liderləri, Öndərləri Mustafa Kamal Atatürkün və Heydər Əliyevin kəlamları öz əksini tapıb. XX əsrin əvvəllərində Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürk demişdi ki, "Azərbaycanın kədəri-kədəri-

"Şuşa Bəyannaməsi ilə əlaqələrimizin yeni dövrdəki yol xəritəsini müəyyənləşdirdik". Bu barədə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyunun 15-də Şuşada mətbuata bəyanatında bildirmişdir. Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının tarixi əhəmiyyətini xüsusi vurğulayan Prezident Ərdoğan vurğulamışdır ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı bu bəyannamə bir sıra məsələləri əhatə edir: "Gələcəklə bağlı addımları atarkən, artıq təkə iki ölkəni deyil, bölgəni əhatə edən bir qətiyyətin bu sənəddə ifadə olunduğunu görürük". Şuşa Bəyannaməsinin məhz Azərbaycan xalqının Qurtuluş günü - 15 iyun tarixinə və Qarabağ, Zəngəzur üçün çox vacib sayılan Qars müqaviləsinin 100-cü ildönümünə təsadüf etməsinin xüsusi rəmzi mənası var. Təsədüfi deyil ki, Şuşada Türkiyə lideri ilə Bəyannamə imzalayarkən Azərbaycan Prezidenti hər kəsin yadına Qars müqaviləsinə saldı. O qeyd etdi ki, tarixi Qars müqaviləsi düz yüz il əvvəl imzalanıb: "Bu da böyük rəmzi məna daşıyır. Yüz ildən sonra azad edilmiş Şuşa şəhərində müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə bəyannamə bizim gələcək işbirliyimizin istiqamətini göstərir. Bəyannamədə bir çox önəmli məsələlər öz əksini tapır. Beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq, fəaliyyətimiz, siyasi əlaqələr, iqtisadi-ticarət əlaqələri, mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyasəti, demək olar ki, bütün sahələr əhatə olunur. Cənub Qaz Dəhlizinin Türkiyə, Azərbaycan, dünya üçün önəmi göstərilir. Hər bir məsələ çox böyük önəm daşıyır".

Ardı Səh. 3

Tarixi Şuşa Bəyannaməsi: Əməkdaşlıqdan müttəfiqliyə doğru böyük addım!

Əvvəlki Səh. 2

Təbii ki, Prezident İlham Əliyevin Qars müqaviləsinə və 100 il bundan əvvəl baş verənlərə istinad etməsi təsadüfi deyil. Çünki 100 il bundan əvvəl baş tutan proseslərə oxşar hallar, indi də təkrarlanmaqdadır. Sadəcə bir fərq ilə. Əgər o zaman hadisələrin nəticəsi Ermənistanın və onun havadarlarının xeyrinə başa çatmışdısa, bu gün Cənubi Qafqazda yaranmış yeni reallıq Azərbaycan dövlətinin və xalqının birbaşa qalibiyyəti deməkdir. Ölkəmizin başçısının apardığı uzaqgörən siyasət nəticəsində xalqımız düz 100 il sonra tarixi ədaləti bərpa etdi. Şuşa Bəyannaməsinin önəmi həm də ondan ibarətdir ki, bu sənəd heç bir ölkəyə qarşı deyil, əksinə regionda daimi sülhün, sabitliyin bərqərar olmasına yönəldilib. Sənəddə də göstəriləndiyi kimi, yalnız hər iki ölkəyə qarşı xaricdən müdaxilələr olacağı təqdirdə birgə əməliyyatlar keçiriləcək, bir-birinə hər cür dəstək verəcəklər. Bu, həm Türkiyənin, həm də Azərbaycanın maraqlarına uyğundur. Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından keçən müddət ərzində Cənubi Qafqazda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi üçün kifayət qədər işlər görüldü. İqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası ilə bağlı meqalayihələrə start verilib. Region dövlətləri arasında münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində Türkiyə və Azərbaycanın birgə təşəbbüsləri deyilənlərə ən parlaq nümunədir. Qarabağda Türkiyə-Rusiya Birgə Mərkəzinin fəaliyyətə başlaması da bu qəbildəndir. Rusiyanın da bu prosese daxil edilməsi isə regionda sülhün bərqərar olmasının təsir mexanizmini artırmağa hesablanıb.

Bəli, Şuşa Bəyannaməsinin sülhünümülü olması mübaliğəsizdir. İki qardaş ölkə arasında müttəfiqliyin bu sənəd vasitəsilə bir daha təsdiqlənməsi qonşularının da xeyrinədir. Çünki nə Türkiyə, nə də Azərbaycan təcavüzkarlıq, hər iki ölkə BMT tərəfindən tanınmış və bütün beynəlxalq sənədlərdə təsdiq olunmuş sərhədlərinə sahib olmaq və qonşularının da ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşmaq, mehriban qonşuluq şəraitində yaşamaq istəyindədir. 30 il idi ki, beynəlxalq güclər Cənubi Qafqaz regionunu özlərinin haqq-hesab poliqonuna çevirmişdilər. Məhz Türkiyə ilə Azərbaycanın birgə səyi ilə regionda faşizmin kökü kəsildi, uzun illər erməniləri də normal yaşayışdan məhrum etmiş rejim tarixinə arxivinə atıldı. Sülhə məcburetme nümunəsi Azərbaycan və Ermənistan arasında 44 günlük müharibədə özünü tam olaraq təsdiq etdi. Azərbaycan Ermənistanadakı faşist rejimi məğlub etmədi, həm də regiona uzunmüddətli sülh gətirdi.

TÜRKİYƏ PREZİDENTİ: "ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ İLƏ ƏLAQƏLƏRİMİZDƏ YENİ BİR DÖNƏM BAŞLATDIQ"

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirdi ki, Türkiyə və Azərbaycan arasında imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ilə iki ölkə arasındakı əlaqələrdə yeni dönmə başlayıb: "Qarabağa yenidən həyat verməklə yanaşı, azərbaycanlı qardaşlarımızın bir daha bu cür fəlakətlər yaşamaması üçün bir millət, iki dövlət ruhuna uyğun şəkildə tədbirlərimizi alırıq. Qardaşım Əliyevlə birlikdə imzaladığımız və dünyaya elan etdiyimiz Şuşa Bəyannaməsi ilə əlaqələrimizdə yeni

bir dönmə başlatdıq. Bu bəyannamə çərçivəsində bir çox anlaşmanı çox yaxın zamanda Türkiyə və Azərbaycan olaraq imza altına alacaq, beləcə qardaşlığımızın hüquqi təməlini daha da gücləndirəcəyik. Şuşa Baş Konsulluğumuzun ən qısa müddətdə açılmasından Zəngəzur dəhlizinin bir an öncə işləməsinə qədər gündəməmizdəki hər bir başlığı qərarlılıqla və sürətlə həyata keçirəcəyik. Önümüzdəki aylarda ölkəmizdə gerçəkləşdirəcəyimiz Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının iclasında bu xüsuslarla əlaqəli konkret addımların çoxunu atmağı planlaşdırırıq".

ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ ERMƏNİSTANA VƏ ONUN HAVADARLARINA BİR MESAJ İDİ

Azərbaycan və Türkiyə arasında əlaqələrin yüksək səviyyəsi ümumilikdə regionun tərəqqisinə, sabitliyin bərqərar olmasına mühüm töhfələr verir. 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı dünya bir daha bunun şahidi oldu. Müharibənin ilk günlərindən qardaş Türkiyə Azərbaycana siyasi-mənəvi dəstək verdi. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan açıq və birmənalı bəyanatlar səsləndirərək, bu müharibədə Azərbaycanın tək olmadığını, Türkiyənin hər zaman Azərbaycanın yanında olduğunu bildirdi. Bu, gücümüzə güc qatdı, Qarabağ Zəfərində mühüm rol oynadı. Xüsusən, Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakıda Azadlıq meydanında keçirilən Zəfər paradında Prezident İlham Əliyevlə yan-yanaya dayanması ölkələrimizin birliyini, xalqlarımızın qardaşlığını bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Və Azərbaycan ilə Türkiyə arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında imzalanan tarixi Şuşa Bəyannaməsi bütün dünyaya bir mesaj olaraq Türkiyə-Azərbaycan, "sevinc və kədərli bir" olan, "bir millət, iki dövlət" in qardaşlıq birliyinin gücünü göstərdi və artıq reallıqla barışmaq və gələcəyə baxmaq lazımdır.

ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ BÜTÜN DÜNYANIN BARIŞMALI OLDUĞU TARİXİ GERÇƏKLİKDİR

Prezident İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan tərəfindən imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi bütün dünyanın barış-

derdir. Azərbaycanla Türkiyənin dünyada gedən proseslər haqqında mövqeləri üst-üstə düşür, bundan sonra da bu iki liderin rəhbərliyi altında iki dövlət BMT, ATƏT, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı daxil olmaqla beynəlxalq və regional təşkilatlar çərçivəsində bir-birilərinə qarşılıqlı dəstək verəcəklər. Bu Bəyannamə Azərbaycan və Türkiyə dövlətləri arasında bütün sahələrdə inteqrasiyanın nümunəsidir. Ən əsası, bu, Ermənistanın revansizmin və Qars müqaviləsinin ləğvi barədə iddiaların səsləndirildiyi, bəzi dövlətlərin regionda yenidən qarışıqlıq yaratmaq istədikləri bir zamanda Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması düşmənlərimizə göz dağı verməklə yanaşı, həm də Azərbaycanın gücünün, qüdrətinin nə qədər böyük olduğunu bir daha göstərdi.

TÜRKİYƏ PREZİDENTİ RƏCƏB TAYYİB ƏRDOĞAN: "BİZİM GÜCÜMÜZ AZƏRBAYCANIN GÜCÜDÜR"

"Pandemiyaya baxmayaraq, kənd təsərrüfatından enerjiyə, nəqliyyatdan turizmə, müdafiədən təhsil və mədəniyyətə qədər hər sahədə əməkdaşlığımızı inkişaf etdirmək üçün birgə səylərimizi qətiyyətlə davam etdiririk. Bütün bunlardan başqa, müdafiə sənayesi sahəsində əlaqələrimizi texnologiya transferi və birgə istehsal layihələri ilə daha da gücləndiririk". Bu barədə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyunun 15-də Şuşada mətbuata bəyanatında söyləyib. İkinci Qarabağ müharibəsində pilotsuz uçuş aparatlarının önəmini xüsusi vurğulayan Türkiyə Prezidenti deyib: "Müdafiə sənayesi sahəsində əlaqələrimiz bundan sonra daha fərqli şəkildə inkişaf edəcək. Bu fərqli inkişafı yanaşı, Azərbaycan bir bazar deyil, eyni zamanda, bu prosesdə istehsal mərkəzi olma imkanı da əldə edəcək. Bizim gücümüz Azərbaycanın gücü, Azərbaycanın gücü də bizim gücümüzdür". Bəli, bu gün Türkiyə-Azərbaycan, "Bir millət, iki dövlət" i rəsmiləşdirən Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi - Azərbaycan-Türkiyə "Bir millət, iki dövlətdir!". Və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması ilə hər zaman Azərbaycanın yanında olacağını rəsmən elan etdilər. Bu, tarixi hadisədir və xalqlarımızı qürurlandırır, gücümüzü artırır, birliyimizi möhkəmləndirir və dövlətlərimizi daha böyük uğura aparır. Bir sözlə, tarixi Şuşa Bəyannaməsi iki qardaş ölkənin ümumi maraqlarının qorunmasında imkanların birləşdirilməsinin, eləcə də ortaq maraq kəsb edən regional və beynəlxalq strateji məsələlərdə fəaliyyətlərin qarşılıqlı şəkildə əlaqələndirilməsinin məntiqli nəticəsi olaraq ölkələrimizin regional və beynəlxalq rolunu, çəkisini daha da artıracaq. Dövlət başçımızın dediyi kimi: "Bu gün müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə Bəyannamə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldırır. Bəyannamənin adı öz-özlüyündə hər şeyi deyir. Biz bu gün keyfiyyətə yeni əlaqələr qurmuşuq və bu bəyannamədə göstərilən bütün müddəalar bizim gələcək işbirliyimizin təminatıdır".

RƏFİQƏ KAMALQIZI

“Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verir”

Azərbaycanın Baş naziri Əli Əsədov Slovakiya Milli Şurasının sədri Boris Kollar ilə görüşüb

Baş nazir Əli Əsədov dünən Slovakiya Respublikası Milli Şurasının sədri Boris Kollar ilə görüşüb. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, görüşdə Azərbaycan-Slovakiya münasibətlərinin müxtəlif istiqamətlərdə inkişaf etdiyi məmnunluqla vurğulanıb. Slovakiya Milli Şurasının sədrinin ölkəmizə səfərinin ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşməsinə təkan verəcəyinə əminlik ifadə olunub.

Eyni zamanda, B.Kolların rəhbərlik etdiyi parlament nümayəndə heyətinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinə səfərinin əhəmiyyəti vurğulanıb. Bu kontekstdə işğaldan azad olmuş ərazilərin, kənd və şəhərlərimizin bərpası və yenidən qurulması istiqamətində görülən işlərdən bəhs olunub.

İki ölkə arasında investisiya sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğu diqqətə çatdırılıb. Bu baxımdan Ələt Azad İqtisadi Zonasının önəmi qeyd edilib, Slovakiya şirkətlərinin xarici investorlar üçün burada yaradılmış əlverişli imkanlardan faydalana biləcəyi bildirilib.

lib. Bu baxımdan Cənub Qaz Dəhlizinin önəmi xüsusi vurğulanıb. Görüşdə, həmçinin iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi-ticarət, sərmayə qoyuluşu, enerji, humanitar və bir çox digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub.

rişli imkanlardan faydalana biləcəyi bildirilib. Söhbət zamanı enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Azərbaycanın zəngin enerji ehtiyatları və infrastrukturunu ilə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verdiyi bildiri-

lib. Bu baxımdan Cənub Qaz Dəhlizinin önəmi xüsusi vurğulanıb. Görüşdə, həmçinin iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi-ticarət, sərmayə qoyuluşu, enerji, humanitar və bir çox digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub.

İtaliyalı professor:

“Rəsmi Bakı Qarabağdakı yenidənqurmanın baş qəhrəmanıdır”

Rəsmi Bakı Qarabağdakı yenidənqurmanın baş qəhrəmanıdır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Roma Sapienza Universitetinin tədqiqatçısı, professor Daniel Pommier Vinçellinin “Geopolitica.info” analitik-informasiya portalında dərc olunan məqaləsində yer alıb.

İtaliyalı professor “Azərbaycan: sülh və Qarabağın yenidən qurulması haqqında söhbət” adlı məqaləsində birinci Qarabağ müharibəsində beynəlxalq səviyyədə Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanınan ərazilərin və digər yeddi rayonun Ermənistan tərəfindən işğalı nəticəsində bir milyona yaxın azərbaycanlının qaçqın düşdüyü qeyd olunub. Lakin 2020-ci ilin sentyabr-noyabr aylarında Azərbaycan BMT-nin işğala son qoymağa çağıran, öz suverenliyinin bərpasını və qaçqınların geri qaytarılmasını tələb edən 1993-cü il tarixli dörd qətnaməsini yerinə yetirməyi seçdi. 44 günlük müharibə 1990-cı illərin əvvəlləri ilə müqayisədə qüvvələr balansının Azərbaycanın xeyrinə tamamilə dəyişməsi sayəsində Ermənistanın aşkar məğlubiyyəti ilə başa çatdı.

“2020-ci ildə imzalanan 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanat isə Ermənistan və Azərbaycan arasında hərbi əməliyyatlara son qoydu. Üçtərəfli Bəyanatın imzalanmasından ilyarımdan çox vaxt keçəndən sonra sülh və əməkdaşlıq prosesi necə gedir? Çox iş görülüb, hələ

görüləsi çox iş var və aradan qaldırılmalı çoxlu problemlər var. Rəsmi Bakı indiyə qədər bölgədə yenidənqurmanın baş qəhrəmanı olub. Azərbaycan qalib tərəfdir, daha çox maliyyə resurslarına malikdir. Azərbaycanın beynəlxalq cəlbədiciyi şübhəsiz ki, təcrid olunmuş və kasıb Ermənistandan daha böyükdür. İlk növbədə, bölgədə bir çox infrastruktur işləri həyata keçirilib. Rekord müddətdə Azərbaycanın Füzuli şəhəri yaxınlığında regionun ilk beynəlxalq hava limanı tikilib və ən azı daha iki aeroportun inşası davam edir. Füzuli ilə Şuşa şəhəri arasındakı avtomobil yolunun

tikintisi də eyni sürətlə başa çatdırılıb. Bu yol 30 illik yoxsulluq və təcriddən əziyyət çəkən bölgədə böyük ticarət və turist axını üçün nəzərdə tutulmuş arteriya rolunu oynayacaq. Bundan başqa, Şuşa şəhəri yenidən quru-

lur. XVIII əsr qala divarları ilə əhatə olunmuş bu dağlıq şəhər həmişə yazıçılar, rəsəmsəmlər və ziyalıların doğulduğu və formalaşdığı yer kimi Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı hesab edilib. Erməni işğalı nəticəsində xarabalığa çevrilmiş Şuşa hazırda infrastruktur, yaşayış, turizm və mədəniyyət sahələrinə böyük sərmayələr qoyularaq yenidən qurulur. Lakin bütün yenidənqurma və birləşdirici layihələr, məsələn, Azərbaycan, Ermənistan və Türkiyə arasında qurulacaq Zəngəzur dəhlizinin inkişafı bölgədə ən böyük təhlükə - piyada əleyhinə minalar zərərsizləşdirilmədən həyata keçirilə bilməz.

Azad edilmiş ərazilərin hər qarışı işğal dövründə beynəlxalq konvensiyalarla qadağan edilmiş öldürücü qurğularla örtülüb. Azərbaycan tərəfindən həmin ərazilərdəki minalar hər gün zərərsizləşdirilir. Lakin piyada əleyhinə minaların sayı o qədər çoxdur ki, əməliyyat illərlə davam edə bilər”, - deyərək qeyd edir.

Müəllif yazısında qeyd edir: “Çətinliklərə baxmayaraq, tərəflər arasında sülh prosesi irəliləyir və Avropa İttifaqı bu məsələdə fəal rol oynayır. Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelinin vasitəçiliyi ilə artıq bir neçə dəfə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın görüşü keçirilib. Danışıqlar masasında çoxlu məsələlər var: dövlət sərhədlərinin delimitasiyası və demarkasiyası, iki ölkə arasında nəqliyyat və kommunikasiya yollarının açılması, sülh sazişinin imzalanması. Artıq iki tərəfin müvafiq komissiyalarının üzərində işlədiyi bu məsələlər ölkələr arasında münasibətlərin normalaşmasına və regionun sabitləşməsinə gətirib çıxara bilər. İyul-avqust aylarına qədər Avropa İttifaqının təklif etdiyi formatda iki ölkənin rəhbərinin yenidən görüşü olacaq. Həmin görüşdə sülh danışıqlarının ilkin qiymətləndirilməsi ilə bağlı yekun qiymət verə biləcəyik”.

Ermənistan iqtidarı və müxalifəti ölkəni birgə şəkildə ölümə tərəf sürükləyir

Hakimiyyətin imitasiyası və spekulasiyası vəziyyəti gərginləşdirir

Ötən həftə və eləcə də uzun müddətdən sonra Ermənistanın hakim “Vətəndaş sazişi” partiyasının rəhbərliyi müxalifətin fəallaşmasına münasibətini bildirdi. Baş nazir Nikol Paşinyanın ən yaxın silahdaşlarından biri, xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan millətçilərin 10 noyabr üçtərəfli bəyanatının dondurulması tələblərini dəstəkləyən və ya səfəhlik andlandırdı. Ancaq erməni hökumətinin gah bu, gah da tamamilə əks şəkildə bəyanatlar səsləndirməsi açıq-aşkar imitasiya, yaxud spekulasiya cəhdlərini daha çox qabardır.

Mirzoyanın sözlərini təsdiqləyən cavab da məhz sabıqların birindən - keçmiş müdafiə nazirinin müavini Artak Zakaryanın dilindən çıxıb

Lakin qayıdaq Mirzoyanın fikirlərinə və ona verilən cavablardan birinə. Beləliklə, millətçi və revanşistlərin bir çox üzvləri Ermənistan XİN rəhbərinə cavab vermək istəyiblər, lakin Mirzoyanın sözlərini təsdiqləyən cavab da məhz sabıqların birindən - keçmiş müdafiə nazirinin müavini Artak Zakaryanın dilindən çıxıb. Zakaryan deyib ki, Ermənistanda siyasi rejimin dəyişdirilməsi sülh prosesinin sürətləndirilməsinə kömək etməyəcək, əksinə müharibə ritorikasını daha çox üzə çıxaracaq. Yəni sözügedən bəyanata əməl olunmazsa Ermənistanın işi necə deyər, “fırıq” olacaq. Zakaryan bu günkü Ermənistanda real siyasətin kimlər tərəfindən formalaşdırılması kimlər tərəfindən isə imitasiya olunması ilə bağlı məsələlərin suallar doğurduğunu deyib.

Əldə edilmiş razılışmaların qəsdən yerinə yetirilməməsi və ya gecikdirilməsi isə məhz bu təzahürlərin qaldığını göstərir

Ancaq erməni siyasi ictimaiyyəti bu barədə suallar verməkdənsə yaxşı olardı ki, əsl gerçəkliyi qəbul etsinlər. Məsələ ondadır ki, 44 günlük müharibədən sonra münaqişə təzahürlərinin aradan qaldırılması istiqamətindəki uzunmüddətli danışıqlar prosesi Ermənistanın yürüdülməmiş siyasətinin nəticəsidir. Əldə edilmiş razılışmaların qəsdən yerinə yetirilməməsi və ya gecikdirilməsi isə məhz bu təzahürlərin qaldığını göstərir.

O da bəllidir ki, 20 ildən artıqdır Ermənistanda heç kim BMT-nin Azərbaycan ərazisinin işğalını pisləyən qətnamələrini ciddi qəbul etməyib. Sadəcə desək, Ermənistan üzərinə götürdüyü öhdəlikləri ciddi şəkildə yerinə yetirməyi bundan sonra da uzadacaqsa məsuliyyəti də onun üzərində qalacaq.

Bu, həm də Ermənistanın strateji müttəfiqi olan Rusiyanın nüfuzuna təhqir kimi olacaq

Bu gün həm Paşinyan rejimi, həm də revanşistlər eyni nöqtəyə zərbə vururlar - Paşinyan iqtidarı sülh müqaviləsinin imzalanması prosesini uzadır, millətçilər isə sözlün əsl mənasında ölkəni yeni müharibəyə doğru sürükləyirlər. Əgər Paşinyan müxalifətin tələbləri qarşısında aciz qalacaqsa, sülh şərtlərindən imtina edəcəksə və ya spekulasiya etmək cəhdlərini davam etdirəcəksə bu yalnız İrəvanın nüfuzuna zərbə vurmayaacaq, həm də Ermənistanın strateji müttəfiqi olan Rusiyanın nüfuzuna təhqir kimi olacaq. Bir sözlə, qisasçılıq və spekulasiya Ermənistanı siyasi məhvə və xəritədən silinməyə tərəf sürükləməkdədir.

Rövşən RƏSULOĞ

ANALİTİK

Ermənistanın daxilində müşahidə olunanlar təsdiq edir ki, ermənilər özləri indi özlərinə düşmən kəsiliblər. Əgər bu ölkədə istər iqtidar, istərsə də müxalifət həqiqətən də Ermənistanın yaxşılığını düşünürlərsə, sadəcə olaraq öz ambisiyalarını bir kənara qoymalıdır. Hansısa ölkənin taleyini düşüncələr xilas olmaq naminə birgə proqramlar hazırlamaq üçün səfərbər olmalıdırlar və bu proqramlar isə qonşularla normal münasibətlər olduğu halda reallaşa bilər, qarşıdurmalar, ambisiyalar olduğu zaman yox.

İstənilən bir ölkə daxilində yalnız düşmən qüvvələr varsa, onlar yalnız bir-birlərinə qənim kəsilərsə, ölkənin taleyi düşünülürsə, nəinki inkişafdan söhbət gedə bilməz, heç ölkənin təhlükəsizliyini belə təsəvvür etmək mümkün deyil. Məsələ burasındadır ki, Ermənistanda iki ilə yaxındır ki, vəziyyət məhz belədir və ermənilər özləri elə özlərinin əleyhinədir, onlara düşmən axtarmaq lazım deyil. Düşmən onların öz içlərindədir və bu düşmən elə daxildən bu ölkəni parçalayır, daha da ağır duruma sürükləyir, Ermənistanı məhv aparır. İndi Ermənistanın daxilində vətəndaş müharibəsinin başlaması üçün kiçik bir qığılcım da kifayətdir.

Əgər 44 günlük müharibə dönməndə ağır itgillərini müşahidə edən, bunun ardınca ölkəsinin məğlubiyyətini, kapitulyasiya sənədinə imza atmasını seyr edən Ermənistan müxalifətinin mövcud hakimiyyətə, Paşinyanın komandasına o zaman dişi batmadısa, deməli indi ortalığı qarışdırması çox mənasız görünür və bu ölkəyə daha böyük fəlakətlər vəd edir. Əvvəlki hakimiyyətlərin tərəfdarları müharibədəki acı, ağır və bəzi məğlubiyyəti gördükləri halda, indi gözləri açılib, yoxsa hələ indi uduzduqlarını anlayıblar? Əlbəttə ki, onlar elə zamanında başa düşmüşdürlər ölkələrinin məğlub olduğunu və Azərbaycanın qarşısında diz çökdüklərini də elə o zaman belə bildirdilər. Elə isə indi ortalığı qarışdırmaq nəyə lazımdır və nəyə hesablanıb? Belə bir vəziyyətdə hansı üzle deyə bilərlər ki, onlar ölkələrinin gələcəyi naminə mübarizə aparır, meydanlara çıxır, səslərini ucaldırlar? İndi sırası erməni belə bilir ki, aparılan mübarizə ölkə naminə deyil, post uğrunda, ambisiyaların təzahürüdür və bu hal ölkələri üçün ən dəhşətli sonluq vəd edir.

Bu gün Köçəryan, Sarkisyan və onların komandaları Paşinyanın hər addımını hədəfə alıb, onun hər hərəkətini səhv adlandırır və hətta onlardan təşkil olunan erməni müxalifəti 2020-ci il noyabrın 9-da erməni baş nazirin imzaladığı bəyanatı ləğv etmək çağırışı edir. Ermənistan müxalifəti həyasızlıqla vəd edir ki, hakimiyyətə gələcəyi təqdirde bunu edəcək və işğaldan azad etdiyimiz əraziləri bir də işğal edəcəklərini də hətta utanmadan vəd

Ermənilər özləri indi özlərinə düşmən kəsiliblər

edir. Maraqlıdır, onlar bunu necə edəcəklər? Hansı güclə, hansı arsenal, hansı potensialla edəcəklərini vəd edirlər? Bu barədə bir söz belə demirlər axı. Bu gücdə, arsenal da, potensial da Ermənistanda yoxdur və bu ölkə güclə ayaq üstündə dayanırsa, iddiaları, nəyə hesablanırlar? Bəllidir ki, onlar sadəcə, cəmiyyətdəki tərəfdarlarını radikal addımlar atmağa sövq edirlər. Onlar Ermənistan vətəndaşlarını sövq edirlər ki, dağıdıcı addımlar atsınlar və bu məqamda da özləri üçün münbit şərait tapıb hakimiyyəti ələ keçiriblər. Bu isə xalqa, erməni xalqına düşmənçilikdən başqa bir şey deyil. Ona görə ki, onlar ələ keçirmək istədikləri ha-

kimiyət naminə xalqı oyuna, hətta qırğına belə sürükləyirlər və bu yalnız düşmənçilik kimi xarakterizə edilə bilər. Təbii ki, hər hansı xalqın daxilində sadələşmələr çox ola bilməz və könüllü şəkildə intihara bənzər addımlar atmaq ağılsızlıqdır. Təsədüfi deyil ki, erməni müxalifəti Paşinyanın devrilməsi üçün lazım olan kütləni öz hərəkətləri və ambisiyaları üçün toplaya bilmir. İndi ermənilər belə anlayırlar ki, hakimiyyəti tənqid etmək başqa məsələdir, kimlərsə oyunlarında alət olmaq daha başqa məsələdir və bu onları məhvə sürükləyir, düşmən də elə onların özləri hesab olunmalıdır.

Əlbəttə ki, Ermənistan hakimiyyətinin də erməni xalqı qarşısında öyünməyə haqqı yoxdur və hələ də bu hakimiyyət öz ölkəsinin vətəndaşlarını ağı güne çıxara bilməyib. Nikol Paşinyan hakimiyyətə gəlmək üçün çox yağlı vədlər verməsinə baxmayaraq, erməni xalqı hələ də səfalet içərisində inləyir. Üstəlik, Paşinyanın yanlış addımları, danışıqlar prosesinə etinasızlığı, bu prosesə mane

o l -

dənsə, çoxlu siyasi rəqibləri ilə işi yoluna qoymaqla məşğuldur. Bu isə həmin ölkənin, Ermənistanın hələ də daha çox itirmək riskini artırır. Əbəs yerə deyil ki, Ermənistan əhalisi onun dirnaqarası "xoşbəxt gələcəyinə" inanmayaraq oranı tərk etməyə davam edir.

Ermənistanda çox təhlükəli vəziyyət yaranıb və bu gün həmin ölkədə hamı bir-birinin əleyhinədir. Bu, ən çox sözün əsl mənasında hədsiz nifrətlə qaynayan sosial şəbəkələrdə də özünü göstərir. Bir-birinə nifrət hissi dərhal özünü göstərir. Nikolçular koçaryançılara, serjikçilər sasnaserçilərə, daşnaklar isə bir başqalarına nifrətini gizlətmirlər. Onlar hakimiyyəti satqınlıqda günahlandırılırlar və məğlubiyyətdən sonra bütün dünyada biabır olduqlarını da bildirirlər. Bütün dünyanın onlara güldüyünə də əmindirlər. Bir çoxları etiraf edirlər ki, Azərbaycanın işğaldan azad etdiyi torpaqlar onlara məxsus olmayıb və heç onlara lazım da deyil. Digərləri etiraf edirlər ki, müharibə zamanı ermənilər bir qədər əvvəl təcavüzlə ələ keçirdikləri torpaqları qoyub İrevana qaçırdılar və indi cəsərdən dəm vurmağa onların haqları yoxdur. Ümumdünya İnternet şəbəkəsində ermənilərin minlərlə belə şərhləri var. Bu isə həmin ölkədə son dərəcə təhlükəli əhval-ruhiyyə barometridir. Özü də təkcə ölkədə deyil, eləcə də erməni cəmiyyətinə, erməni diasporlarında, lobbilərində hamının bir-birinə qarşı olduğu özünü dərhal göstərir.

Bu gün siyasi mənsubiyyətdən və yaşadığı bölgədən asılı olmayaraq hər bir erməninin vəzi-

fəsi bu prosesi dayandırmaq, resurslarını, əgər qalıbsa, bərpa etmək, düzgün yol seçmək olmalıdır. Ən azından sağ qalmaları, mövcud olmaları üçün ermənilərin doğru yolu seçmələri gərəkdir. Ermənistanın istər iqtidarı, istərsə də müxalifəti sadəcə olaraq öz ambisiyalarını bir kənara qoyub xilas üçün birgə proqramlar hazırlamağı düşünməlidirlər, əgər həqiqətən də ölkələrini düşünürlərsə. Dərin böhranlı vəziyyətdən çıxış yolu tapmazlarsa, Ermənistan bir gəmi kimi batmaq təhlükəsi altındadır və bunu anladığı halda hələ də ambisiyalar ortadadırsa, deməli, ermənilər özləri indi özlərinə düşmən kəsiliblər.

İnam Hacıyev

Saxta qazi olmur, saxta insanlar olur

QAZILƏR SİA-YA DANIŞDI

Xalqımızın 30 illik həsrətinə nəhayət son qoyuldu. Torpaqlarımız düşmən tapdığı altından xilas oldu. Bunların hamısı Azərbaycan Respublikasının Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin və müzəffər ordumuzun gücü sayəsində baş verib. Biz bununla bütün dünyaya öz gücümüzü göstərdik.

Dövlətimiz vətən uğrunda canından keçən şəhidlərimizin ailəsi, qazilərimiz, müharibə iştirakçılarımız üçün bir çox tədbirlər həyata keçirib. Onların həyat və şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində bir sıra sərəncamlar imzalanıb, qazilərimizin müalicəsi üçün reabilitasiya mərkəzi yaradılıb. SİA olaraq qazilərimiz arasında sorğu keçirdik:

Xüsusi təyinatlı qazi Elvin Vəlizadə: "Müharibə bitdikdən sonra Cənab Ali Baş komandanın göstəriş və

lələrinin və qazilərin yanındadır. Onların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün bir çox tədbirlər görürlər. Bir çox şəhid ailələri və qazilər mənzillə təmin olunub. Maşınlarla təmin olunub. Şükürlər olsun ki, dövlət bizim arxamıxdadır".

Xüsusi təyinatlı ehtiyatda olan gizir Rəşad Novruzov: "Torpaqları-

mızın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını vermiş şəhidlərimizin hər birinə Allah rəhmət eləsin. Qazilərimizə şəfa arzulayıram, tezliklə sağlamlıqlarına qovuşmalarını arzulayıram. Azərbaycan ordusu Vətən müharibəsində böyük şücaət göstərmişlər. Düşmən üzərində tarixi qələbə qazandı. Saxta qazi olmur, saxta insanlar olur. Saxtalığa əl atan insanlar olur. Hələ də qaziliyi təsdiq olunmayan döyüşçülərimiz var. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət çox uğurludur. Azərbaycan or-

dusunun bu tarixi qələbəsi hər birimiz üçün böyük bir qərardır. Məktəb dövründə hər zaman torpaqlarımızın 20 faizinin işğal altında olduğundan danışırıdım. Ölkə başçısı İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində ölkəmiz gündən-günə çiçəklənir, ordumuz inkişaf edir. İlham Əliyevin yürütdüyü bu siyasət həm şəhid ailələrinin, həm də qazilərin məişət həyatının yaxşılaşdırılması istiqamətində uğurla davam etdirilir. Cənab Prezidentin xüsusi göstərişi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində yaranmış qazilərin və şəhid ailələrinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması üçün dövlət müəsisələrinə xüsusi göstərişlər vermişdir. Qazilərimiz müalicə üçün xarici ölkələrə göndərilir. Müasir protezlərlə təmin olunurlar".

Müharibə veteranı Rəsul Abbasov: "Oktyabrın 10-da könüllü olaraq müharibəyə qatıldım və bacardığım qədər vətənim qorumağa çalışdım.

Cəbrayıl, Qubadlı, Laçın istiqamətlərində gedən döyüşlərdə iştirak etmişəm. "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə" medallarla təltif olunmuşam. Hazırda prezident təqaüdü alıram. Var olsun dövlətimiz! Dövlətimiz və ölkə başçımız hər zaman şəhid ailələrinə və qazilərə diqqət, qayğı göstərib".

Abutel İlhamqızı

ABDULLA ŞAHİD:
"BMT Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük önəm verir"

"BMT Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük önəm verir." Bunu BMT Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasının prezidenti Abdulla Şahid jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

Azərbaycanın dünyada pandemiya ilə mübarizədə rolunu yüksək qiymətləndirən BMT-nin nümayəndəsi ölkəmizin dayanıqlı inkişaf yolunda uğurlarını qeyd edib. Abdulla Şahid regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması baxımından tezliklə sülh sazişinin bağlanması üçün edilən cəhdlərin əhəmiyyətini vurğulayıb.

"Azərbaycan ilə Türkiyənin əməkdaşlıq əlaqələri unikal müttəfiqlik nümunəsidir"

"Bu gün Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri ən yüksək zirvədədir. Bu zirvənin ən yüksək nöqtəsi isə ötən il iyunun 15-də iki ölkə arasında Müttəfiqlik haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasıdır". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva deyib.

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan ilə Türkiyənin əməkdaşlıq əlaqələri unikal müttəfiqlik nümunəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan tərəfindən imzalanmış Şuşa Bəyannaməsində strateji əhəmiyyət kəsb edən bütün əməkdaşlıq istiqamətləri əhatə olunur. Bəyannamədə beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq, siyasi münasibətlər, iqtisadi-ticarət əlaqələri, mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyasəti və s. məqamlar əksini tapır. Həmçinin Bəyannamədə enerji təhlükəsizliyi, Cənub Qaz Dəhlizinin Türkiyə, Azərbaycan və Avropa üçün önəmi göstərilir.

Şuşa Bəyannaməsində hərbi əməkdaşlıq amilinə də xüsusi yer verildiyini deyən S.Fətəliyeva qeyd edib ki, bu, tarixi nailiyyətdir. Bu, bir daha göstərir ki, biz bundan sonra da hər zaman bir yerdə olacağıq. Bundan sonra da bir-birimizin təhlükəsizliyini təmin edəcəyik. Necə ki, bu günə qədər Türkiyə və Azərbaycan bütün məsələlərdə bir yerdədir, bundan sonra da bu, belə olacaq.

S.Fətəliyevanın fikrincə, Şuşa Bəyannaməsi Azərbaycan ilə Türkiyənin qardaşlığını bütün dünyaya nümayiş etdirən bir mesajdır: "Şuşada dalğalanan Azərbaycan və Türkiyə bayraqları ölkələrimizin birliyinə nümayiş etdirir. İkinci Qarabağ müharibəsi başlanan gündən, ilk saatlardan Türkiyə Prezidenti Azərbaycana birmənalı, dəqiq və açıq dəstək ifadə edib. Müharibənin ilk günlərindən Türkiyə Prezidenti bildirdi ki, Azərbaycan tək deyil. Bu, həm bizi ruhlandırdı, eyni zamanda, müharibəyə müdaxilə etmək fikrində olan bütün qüvvələri, dairələri dayanmağa vadar etdi".

"Beləliklə, Azərbaycanla Türkiyə arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin bütün müstəvilərdə davamlı inkişafını təmin edəcək. eyni zamanda, Şuşa Bəyannaməsi çoxşaxəli müttəfiqliyin rəmzi hesab oluna bilər. Bəyannamə sayəsində Türkiyə və Azərbaycan münasibətləri rəsmən müttəfiqlik zirvəsinə ucaldı. Həmçinin, Şuşa Bəyannaməsi bölgədə inteqrasiya proseslərini stimullaşdırır, əhatəli sülhə yol açır. Eləcə də, Bəyannamə Qarabağ ərazisində yaşayan erməni əsilli Azərbaycan vətəndaşlarının inteqrasiyası üçün əlavə imkanlar yaradır. Bundan başqa, sənəd Azərbaycanın siyasi, diplomatik və iqtisadi uğurudur. Bəyannamədə nəzərdə tutulan hərbi əməkdaşlıq, regional əhəmiyyət daşıyan iqtisadi layihələr və bütün digər müstəviləri əhatə edən təşəbbüslər ölkənin beynəlxalq nüfuzunu daha da artıracaq. Digər bir vacib məqam ondan ibarətdir ki, Bəyannamə ölkələr arasında münasibətlərin gələcəyini müəyyən edir və iki ölkə arasında əlaqələri ən yüksək səviyyəyə qaldırır. Bir sözlə, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı sarsılmazdır və Şuşa Bəyannaməsi bu qardaşlığı daha da gücləndirir",-deyə Sevinc Fətəliyeva vurğulayıb.

Ayşən Vəli

Düən Pirallahı rayonunda 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı "Azərbaycan dövlətinin xilas günü" mövzusunda tədbir keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, tədbirdə RİH başçısı Vasif İmanov, millət vəkili Cavid Osmanov, "SƏS" qəzetinin baş redaktoru Bəhrüz Quliyev, YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Emil Abasov və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir Rayon İcra Hakimiyyətinin foyesində Heydər Əliyevin büstü önünə gül qoyma mərasimi ilə başlayıb. İlk öncə dövlət himnimiz səsləndirilib, Ümummilli Liderin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik

sükutla yad edilib. Ümummilli Lider, böyük azərbaycanlı Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş film nümayiş olunub.

Tədbirdə Pirallahı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vasif İmanov çıxış edərək diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan xalqı öz bö-

yük oğlu Heydər Əliyevi yalnız siyasi lider kimi deyil, həm də milli dövlətçilik ideologiyasının şəriksiz müəllifi kimi qəbul edir. Çünki Heydər Əliyev siyasi kursundan kənarında Azərbaycan dövlətçiliyi yoxdur. 1990-1993-cü illərdə ölkəmizdə baş verən hadisələr onu göstərdi ki, Azərbaycanın niyə yalnız ulu öndərin ideyalarındadır. Azərbaycan 1991-ci ildə bərpa olunmuş müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə idi. Ölkəmizdə anarxiya və xaos hökm sürürdü. Torpaqlarımız işğal olunur, Azərbaycan məhvə sürüklənirdi. Ölkəmiz real olaraq parçalanmaq təhlükəsi qarşısında qalmışdı. Bir sözlə, qurtuluş Azərbaycanda qaçılmaz zərurətə çevrilmişdi. Bu qurtuluşu

"Azərbaycan dövlətinin xilas günü"

Pirallahı rayonunda bu mövzuda tədbir keçirilib

isə yalnız Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyət həyata keçirə bilərdi. Məhz bu tarixi qayıdış Azərbaycanın varlığını, müstəqilliyini, dövlətçiliyini qoruyub saxladı, ölkəni parçalanmaqdan, vətəndaş müharibəsindən xilas etdi. Heydər Əliyev və Azərbaycançılıq məfkuresinin müstəqil Azərbaycan dövlətinin ana xəttini təşkil etdiyini vurğulayan nətiq, xalqımızın Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi varisi, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar şəx-

siyyət kimi dünya siyasətində özünəməxsus yer tutan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşdiyini tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır. Hər zaman olduğu kimi 44 günlük Vətən müharibəsində də haqq işimizdə bizim yanımızda olan Türkiyə ilə Azərbaycan münasibətindən danışan Vasif İmanov Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından bir il ötdüyünü qeyd edərək bildirmişdir ki, Türkiyə-Azərbaycan dostluğu

əbədidir.

Millət vəkili, Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin üzvü Cavid Osmanov çıxış edərək qeyd edib ki, bütün varlığı ilə vətəninə bağlı olan dünya şöhrətli dövlət xadimi Heydər Əliyev çağdaş tariximizdə əbədiləşmiş, respublikamıza rəhbərliyinin bütün dövrlərində xalq qarşısında misilsiz xidmətlər, xilaskarıq missiyası, zəngin dövlətçilik nümunəsi göstərmişdir.

Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə xalqımızın rifahını düşünərək bu ali amal uğrunda yorulmaz fəaliyyət göstərərək, qəlblərdə daim sevgi, xatirələrdə əbədiyaşarlıq qazanmışdır. Yüksək liderlik keyfiyyətlərinə malik olan ulu öndər Heydər Əliyev qısa zaman kəsiyində ölkədə sabitliyi təmin etdi, müstəqilliyimiz və suverenliyimizə qarşı yönəlmiş mövcud və potensial təhlükələri aradan qaldırdı. Unikal strateji baxış sərgiləyərək Azərbaycanın bir-birini riyazi dəqiqliklə tamamlayan mərhələləri əhatə edən milli inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirdi. Əsas komponentlərini sabitliyin təmin olunması, milli iqtisadi sistemin yaradılması və milli ordu quruculuğunun təşkil etdiyi unikal inkişaf strategiyası ölkənin davamlı uğurlarını və milli təhlükəsizliyimizin ən vacib məsələsinin həll olunmasını təmin etdi. Azərbaycanın Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan sürətli inkişafının bu gün də yüksək dinamika ilə davam etməsi o dövrdən başlayan yüksəliş strategiyasının böyük zaman kəsiyini əhatə edən dövlətçilik konsepsiyası

nı yerinə yetirdiyini qətiyyətlə sübut edir.

"SƏS" qəzetinin baş redaktoru, SƏS Media Qrupunun təsisçisi və rəhbəri Bəhrüz Quliyev çıxış edərək vurğulayıb ki, böyük şəxsiyyətlər yaşayıb yaratdıqları, fəaliyyət göstərdikləri zamanlarda siyasi, iqtisadi və digər prosesləri öz xalqlarının rifahı naminə irəliyə aparmaqla adlarını əbədi olaraq tarixə yazırlar. Hər bir xalq öz tarixi şəxsiyyətləri ilə fəxr edir, onların yaratdığı irsə böyük ehtiramla yanaşır. Azərbaycan xalqı da hər zaman müasir dövlətimizin memarı və qurucusu, xalqının və ölkəsinin müstəqilliyi, inkişafı naminə böyük və əvəzədləməz işlər görmüş, bununla bağlı tarixi proseslərə təsir göstərmiş dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevi qürur hissi ilə xatırlayır. Ümummilli Lider Azərbaycan xalqının və dövlətinin tələyüklü problemlərini həll edən tarixi şəxsiyyət olmaqla yanaşı, həm də tarixi yaradan şəxsiyyətdir. Bəhrüz Quliyev müstəqil Azər-

baycan Respublikasının dövründə böyüyüb boya başa çatmış vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə almış gənclərin torpaqlarımızın azad olunmasında müstəsna xidmətləri olduğunu vurğulayıb.

YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Emil Abasov öz çıxışında bildiriib ki, Ulu Öndərin uzaqqörmənliyi, müdrikliyi və fədakarlığı bu şəxsiyyəti təkəcə Azərbaycan xalqının deyil, bütün dünya azərbaycanlılarının liderliyinə yüksəldib, ömür yolu isə vətəne xidmətin parlaq nümunəsinə çevrilib. Bütün həyatını xalqına və vətəninə həsr etmiş Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının tarixinə müstəqilliyimizin memarı və qurucusu kimi daxil olub. Tədbirin sonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif olunmuş Sadıxov Samir Fərman oğluna RİH başçısı tərəfindən medalı təqdim olunaraq şəhid ailələri və Vətən müharibəsi iştirakçıları ilə xatirə şəkili çəkdirilib.

Arzu Qurbanlı

"Şuşa bəyannaməsi Türkiyə-Azərbaycan müttəfiqliyinin əlaqələrinin zirvəsidir"

"Şuşa bəyannaməsi Türkiyə-Azərbaycan müttəfiqliyinin rəsmi sənədidir". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri, İMZA Sosial İnkişafa Dəstək İctimai Birliyinin Türkiyə nümayəndəsi Hulusi Kılıç deyib.

Onun sözlərinə görə, 15 iyun 2021-ci ildə tarixi sənəd imzalanıb: "Şuşa bəyannaməsi Türkiyə-Azərbaycan müttəfiqliyinin əlaqələrinin zirvəsidir. Şuşa bəyannaməsi Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri üçün yeni bir dönəmin başlanğıcıdır. Bu sənəd həmçinin

dərslik kimi məktəblərdə keçirilməlidir. Şuşa bəyannaməsi iqtisadi, siyasi, hərbi, mədəni, bir sözlə bütün sahələrdə bir

yol xəritəsidir.

Şuşa bəyannaməsində iki əsas məqam var. Birincisi iki ölkənin təhlükəsizliyi təmin olunmalıdır. Yeni Türkiyəyə hər hansı bir hərbi hücum olarsa, Azərbaycan Türkiyənin, Azərbaycana hər hansı bir hərbi hücum olarsa, Türkiyə Azərbaycanın yanında olacaq. İkinci məqam isə Zəngəzur dəhlizi ilə əlaqədardır. Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə birlikdə həm Azərbaycan və Türkiyə, həm də bölgə üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Şuşa bəyannaməsi hər iki qardaş ölkə üçün çox mühüm əhəmiyyətə malik bir sənəddir. Bu bəyannamə Türkiyə və Azərbaycan arasında bu günə qədər imzalanmış müqavilələri özündə cəmləyir".

Arzu Qurbanlı

"Azərbaycan Qarabağda yenidənqurma və bərpa işlərini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirir"

Azərbaycan işğaldan azad edilmiş Qarabağda yenidənqurma və bərpa işlərini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirir. Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Roma Sapienza Universitetinin tədqiqatçısı, professor Daniel Pommier Vinçelli deyib.

İtalyan professor Qarabağda aparılan yenidənqurma və bərpa işlərini şərh edərək deyib: "Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı ilə tanışlıq, Füzuli-Şuşa avtomobil yolu, ən əsası Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşadakı bir çox binada aparılan təmir-bərpa işləri mənə xoş təəssürat yaratdı. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə icra olunan minatəmizləmə əməliyyatlarını xüsusilə qeyd etmək istəyirəm. Azərbaycan hazırda Qarabağda yenidənqurma və abadlıq-quruculuq işlərini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirir. Düşünürəm ki, bütün bu işlər regionda sülhün yenidən qazanılmasında möhkəm bünövrə rolunu oynayacaq". Qeyd edək ki, Daniel Pommier Vinçelli aprelin sonlarında Şuşa şəhərində keçirilmiş "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" adlı beynəlxalq forumun iştirakçılarında olub. O, həmçinin İtalyan dilində nəşr edilən "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa" kitabının həmmüəllifidir.

Əgər o vaxt xalqın tələbi ilə Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyəydi, Azərbaycanın taleyi çox ağır, acınacaqlı ola bilərdi. Onu da qeyd etməliyəm ki, Heydər Əliyevi Naxçıvanda devirmək, o cümlədən silahlı desant göndərmək istəyən AXC-Müsavat qruplaşması özü də ağır vəziyyətə düşəndən sonra Heydər Əliyevə müraciət etdi, onu Bakıya dəvət etdi ki, onların canlarını qurtarsın. Naxçıvana üç dəfə təyyarə göndərmişdilər. Heydər Əliyev Bakıya gəlməklə, ilk növbədə, Azərbaycan xalqının iradəsinə öz hörmətini göstərdi. O, böyük dövlət adamı, vətənpərvər insan kimi o ağır anlarda Bakıya gəldi və ondan sonra Azərbaycanda inkişaf dövrü başlamışdır.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

MƏQALƏ

9 və 15 iyun tarixləri sözün həqiqi mənasında, xalqımızın taleyində dönüş anı yaratması ilə yanaşı həm də böyük Qurtuluş missiyasının başlanğıcı olmuşdur. Məhz milli tariximizin həmin unudulmaz günləri Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkə paytaxtına qayıdışı ilə müstəqil dövlətçiliyimiz parçalanmaq və məhv olmaq təhlükəsindən, iqtisadi tənəzzüldən, beynəlxalq təcridəndən xilas edilmişdir.

Onu da qeyd edək ki, xalqımızın nicati və milli dövlətçiliyimizin xilasını əslində böyük Qurtuluşdan - iyunun 15-dən başlasa da qurtuluşun mühüm zəmini də məhz iyunun 9-da yaranmışdır. Məhz bu günlərdə Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın milli dövlətçilik ənənələrinin bərpa edilməsi və milli dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi istiqamətində çox mühüm bir addım atmışdır. Bütün tarixçilər və siyasətçilər haqlı olaraq adı çəkilən addımların qurtuluş məfkurəsinə istinad edərək atıldığını söyləyirlər. Bu da təsadüfi deyildi. Çünki xalqımız və ziyalılarımız Heydər Əliyevin siyasi uzaqqörənliyinin istiqamətlərini hələ əsrin 70- ci illərindən bildirdi.

Ölkəmizdə ilk dəfə 1969-1982- ci illərdə hakimiyyətdə olan Heydər Əliyev öz xalqını zamanın ən çətin sınaqlarından çıxararaq, ölkənin iqtisadi, siyasi və mədəni tərəqqisinə nail olmuş, geniş vüsət alan inkişaf proseslərinə təkan vermişdir. Ümummilli Lider ömrü boyu Azərbaycan xalqının rifahı nami-

HEYDƏR ƏLİYEV: xilas missiyası və inkişafın başlanğıcı - əbədi tarix faktoru!

nə çalışmış və hansı sahədə fəaliyyət göstərməsindən asılı olmayaraq, bacarığı, qabiliyyəti, fitri istedadı ilə diqqəti cəlb etmişdir. Ona görə də 1993-cü ilin iyununda Ümummilli Liderimizin Naxçıvandan Bakıya gəlişi xalqın böyük məmnunluğuna səbəb olmuşdur.

Onu da qeyd edək ki, nəinki müstəqilliyin ilk illərində üzleşdiyimiz bəlalər, hətta ondan bir neçə il əvvəllər başımıza gətirilən müsibətlər də məhz Ulu Öndərin böyük siyasətdən kənarında olmasının nəticəsi idi. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin məhz Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətdən istefasından sonra baş verməsi də təsadüfi deyildi. O, Azərbaycanda və ya Moskvada hakimiyyətdə olar-

kən heç kim bu barədə danışmağa belə cürət edə bilmirdi. 1990-cı ilin yanvarında xalqımıza qarşı törədilən qanlı faciəyə biganə qala bilməyən Heydər Əliyev hadisələrini gərginliyinə, müxtəlif təhlükələrə baxmayaraq, ölkəmizin Moskvadakı Nümayəndəliyinə gələrək, sovet rəhbərliyinə qarşı kəskin bəyanatla çıxışı etmişdi. Onun həmin tarixi çıxışı Azərbaycanın siyasi həyatında yeni dövrün başladığını bildiren ilk çağırış, milli azadlıq hərəkatına verilən möhtəşəm dəstək idi. Məhz 20 Yanvar hadisələrindən sonra Ulu Öndərin Azərbaycana qayıtması, keçmiş sovet sisteminin oyunaçağı olan yerli rəhbərliyin ona qarşı xəyanətərk hərəkatları, ona Bakıda yaşamağa və işləməyə imkan verilmədiyini indi hamıya məlumdur. Ey-

ni zamanda, o da bəllidir ki, Heydər Əliyev Moskvada qalaraq yaşayıb-fəaliyyət göstərə bilərdi. Lakin o, sakitliyi və rahatlığı deyil, Azərbaycanın taleyini düşünmüşdü. Onun möhtəşəm qayıdışını doğulub boya-başa çatdığı Naxçıvan torpağı, yerli əhali hədsiz sevgi, məhəbbət və inamla qarşılamışdı. Hətta naxçıvanlılar bütün maneələrə baxmayaraq, qısa müddət ərzində onu özlərinə rəhbər seçmişdilər. Heydər Əliyev hər zaman olduğu kimi, öz gelişi ilə Naxçıvana yeni nəfəs gətirmiş, ağır blokada şəraitində olmasına baxmayaraq, bu qədim Azərbaycan torpağını dirçəltməyə başlamışdı.

Beləliklə, Azərbaycan dövlətçiliyini xilas etmək namına Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə gətirilməsini tələb etməyə başladı. Ölkədə yaranmış dözülməz şərait, respublikanın vətəndaş müharibəsi, parçalanma və dağılma təhlükəsi ilə üzleşməsi, Ermənistanın hərbi təcavüzünün genişlənməsi qəti addımların atılmasını, hakimiyyətin etibarlı ellərə tapşırılmasını tələb edirdi. Əlbəttə, xalqın görkəmli oğlu, alovlu vətənpərvər bu acı hadisələrə laqeyd qala bilməzdi.

Belə bir zaman kəsində - xalqımız milli dövlətçiliyi qorumaq və vətəndaş müharibəsinin ağır fəsadlarından qurtulmaq üçün Heydər Əliyevi Naxçıvandan Bakıya dəvət etdi. Davamlı və təkidli çağırışlarını nəzərə alan Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 9-da Naxçıvandan Bakıya gəldi. Ulu Öndərin bu qayıdışı Vətənin xilasını, xalqın qurtuluşunu iddi!

Xalqımızın xoşbəxtliyidir ki, bu gün dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələrində Prezident İlham Əliyev də Heydər Əliyevə xas olan möhkəm iradə və qətiyyətli mövqə nümayiş etdirir, Azərbaycan dövlətinin güdərətini, sarsılmaz təməli malik olduğunu öz məhsuldar fəaliyyəti ilə sübut edir. Xalqımızın firavan gələcəyinin təminatına hesablanmış pragmatik siyasi strategiya sayəsində Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilmiş, ölkəmizin nüfuzu daha da artmışdır.

Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi irsini layiqincə davam etdirən, Onun milli-dövlətçilik ideologiyasını yaşadan, inkişaf etdirən Prezident İlham Əliyevin fenomenal idarəetmə qabiliyyətinin nəticəsidir ki, ölkəmiz bütün sahələrdə üzrə inkişaf tempinə görə dünyanın ən qabaqcıl ölkələrindən biridir. Və ən əsası, Qarabağ toraqlarımızın 44 günlük Vətən müharibəsində işğaldan azad edilməsi yönündə dünyanı heyran qoyan qətiyyət və iradə Azərbaycan dövlətinin və xalqının nüfuzunu daha da yüksəklərə qaldırdı. Əbəs deyil ki, dövlətimizi başçısı Şuşa şəhərinin erməni işğalından azad edildiyi gün Ata vəsiyyətini yerinə yetirdiyini qürurla vurğuladı və bu reallıq hər bir ölkə-vətəndaşının qəlbinə riqəyə gətirdi. Bu gün qalib və zəfər dolu Azərbaycan inamla növbəti qələbələrə doğru addımlamaqdadır.

Gülnarə XUDİYEVA,
YAP Qaradağ rayon təşkilatı

"2021-ci il iyunun 15-də ölkəmizin mədəniyyət beşiyi olan Şuşa şəhərində imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi Türkiyə ilə qardaşlıq münasibətlərimizin daha da güclənməsinə imkan yaratdı, ölkələrimiz arasında olan münasibətlərin inkişafında yeni səhifə açdı. Bu tarixi bəyannamə ilə iki ölkə arasında enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat, mədəniyyət, təhsil, ordu quruculuğu, iqtisadiyyat və digər önəmli sahələrdə yeni müttəfiqlik əlaqələri yaradıldı". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında deputat Ceyhun Məmmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, bəyannamənin əsas məqsədi Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı münasibətləri

"Şuşa Bəyannaməsi münasibətlərimizin daha da güclənməsinə imkan yaratdı"

pik həddə çatdırmaqdadır: "Şuşa Bəyannaməsi ölkəmizin beynəlxalq arenadakı nüfuzunu artıracaq, iki ölkə arasında münasibətlərin davamlı inkişafını təmin edəcək, gələcək nəsillərə ölkələrimizin tarixi birliyini nümayiş etdirəcəkdir. Şuşa Bəyannaməsi ilə Qarabağda edilən investisiyaların həcmi artacaq, böyük şirkətlər, investorlar tərəfindən işğaldan azad edilən ərazilərimizdə bərpə və quruculuq işləri üçün yeni maliyyə yatırımları ediləcək, sıx əməkdaşlıqlar yaradılacaqdır".

Deputat sözlərinə belə davam edib: "Əməkdaşlığımız yeni kommunikasiya əlaqələrinin yaranmasına imkan yaradacaqdır. Zəngəzur dəhlizinin reallaşması ilə Türkiyə və Azərbaycan arasında münasibətlərin inkişafı yeni tarixi

mərhələyə qədəm qoyacaqdır.

Bəyannamədə qeyd edilən ən önəmli məsələlərdən biri də müdafiə sahəsində əməkdaşlıq və qarşılıqlı hərbi yardım məsələləridir. Bu tarixi bəyannamə ilə Azərbaycan və Türkiyə bir-birinin təhlükəsizliyini təmin edəcəkdir. Tarixi oxşar Azərbaycan və Türkiyə bir araya gələrək inkişafımızı, əlaqələrimizi daha da üst səviyyəyə çatdırmağı planlayır. Regionda sülhün təmin olunması, mehriban qonşuluq münasibətlərinin qurulması üçün Azərbaycan və Türkiyə birlikdə fəaliyyət göstərir. Bizim münasibətlərimiz inkişaf etdikcə regionda sabitlik də buna paralel olaraq artacaqdır".

Ayşən Vəli

"3500 şəhid ailəsi və müharibə əlili mənzil və fərdi evlərlə təmin edilib"

"Bu il daha 1500 şəhid ailəsi və müharibə əliline mənzil və fərdi

evin verilməsi nəzərdə tutulub". SİA xəbər verir ki, bu fikirləri Sosial Xidmətlər

Agentliyinin sədri Vüqar Behbudov postmüharibə dövründə şəhid ailələri və müharibə əllilərinin mənzil və avtomobilə, sosial xidmətlərlə təminatı işlərinə dair keçirdiyi mətbuat konfransında bildirdi.

Sədr qeyd edib ki, 2021-ci ildə 3 min, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra isə 3500 şəhid ailəsi və müharibə əlili mənzil və fərdi evlərlə təmin edilib.

Abutel İlhamqızı

Yaz və yay aylarında insanların asudə vaxtlarını dəyərləndirməsi üçün ən gözəl istirahət növlərindən biri piknikdir. Piknik uyğun açıq şəraitdə - adətən parkda, göl kənarında və ya maraqlı mənzərəsi olan hər hansı təbii şəraitdə bir günlük səfər zamanı baş verən yemək və istirahət üçün fəaliyyətdir.

Bu gün dünyanın hər yerində müxtəlif piknik mədəniyyətləri mövcuddur. Təbiət qoynunda yemək bişirmək də piknikin bir hissəsidir. Xüsusilə maraqlı pikniklərdə açıq havada oyunlar və ya digər əyləncələr həyata keçirilir.

Piknik sözü 18-ci əsrdə ortaya çıxsada, "piknik" anlayışının orta əsrlərdən bəri mövcud olduğu və bugünkü pikniklərin tarixinin zəngin insanların təşkil etdiyi ov məclisləri üzərində qurulduğu iddia edilir.

18-ci əsrdə Fransada piknik açıq hava hadisəsi deyil, hər kəsin yemək və içki gətirdiyi və bəzən musiqi və rəqsə söhbət etdiyi qapalı bir tədbir idi. Fransız İnkilabı zamanı İngiltərəyə qaçan fransız aristokratları vasitəsilə ingilis aristokratları arasında piknik yayıldı. Viktoriya dövründə İngiltərədə piknik yuxarı siniflərin stolları, stulları, sal-fetlərini, kristallarını və qulluqçularını götürdüğü bir hadisə idi və status simvolu idi. Piknik əvvəllər daha çox fəhlə sinfi arasında geniş yayılmışdı.

Ölkələr üzrə piknik adətləri:

Argentina

Argentində Milad bayramları zamanı pikniklər adi haldır. Sahildə və ya evlərinin bağçasında qızardılmış və ya qovrulmuş keçi, hinduşka və ya donuz eti yeyilir.

Avstraliya

Avstraliyada pikniklər üçün xüsusi bayram var: avqustun ilk bazar ertəsi "Dəmiryol İrsi Piknik Günü" kimi qeyd olunur. Bazar ertəsi bayram olduğu üçün ailələr piknik etmək və kəndir çəkmək, rəqs etmək və mahnı oxumaq kimi əyləncələrlə dolu uzun həftə sonu keçirmək imkanına malikdirlər. 19-cu əsrdə dəmiryolçular və dövlət qulluqçuları tərəfindən qoyulan bu ənənə bir müddət kəsilə də, 1930-cu illərdən bəri davam etdirilir.

Yaponiya

Yaponiyada yaz mövsümündə sakura və hanaminin (çiçək seyr festivalı) çiçəklənməsini qeyd etmək üçün pikniklər çox məşhurdur. Burada evdə hazırlanan yeməklər və ya çöldən alınan qəlyanaltılar istehlak edilir. Orta əsrlərdə aristokratların sakura çiçəkləməsi ilə bağlı vaka şeirləri yazmaq adəti zaman keçdikcə xalq tərəfindən mənimsənilmiş və albalı ağacları altında gəzintilərə çevrilərək geniş yayılmışdır.

Piknik səbətində nə olmalıdır?

Zeytun, pendir, mürəbbə, qaynadılmış yumurta kimi səhər yeməyi.

Xəmir növləri, mərciməklili köftələr.

Dolma növləri.

Tortlar və ya kekslər.

Çay, qəhvə və sərinləşdirici içkilər.

Boşqab və bıçaq.

Termos.

Piknik örtüyü.

Şortlar və uzun donlar piknikə gedərkən geyinmək üçün ən rahat paltarlardır. İstəyirsinizsə, yüksəkbel cins şort geyinərək maraqlı stil yarada bilərsiniz. Kətan şortlar həm də piknik üçün ən xilaskar parçalardan biridir. Üst geyimə gəlincə, siz rahat olacağınız kropa toplar və tulumlar geyinə bilərsiniz.

Piknikdə top oynamaq və iplə tullanma

Piknikdən sonra ətrafı niyə çirkləndiririk

kimi ənənəvi piknik əyləncələri ilə yanaşı, stolüstü oyunlar da çox zövq verir. Nərd oynamaq, kəndir çəkmə, topla voleybol və ya digər top oyunları kimi əyləncəli fəaliyyətlər bura daxildir.

Dostlarla piknik üçün nə almaq lazımdır?

Manqal

Kömür

Şiş

Manqalda bişiriləcək materiallar (ət, küftə, toyuq, kolbasa və s.)

Tərəvəzlər: Badımcan, bibər, pomidor, soğan.

Çay üçün termos və ya samovar.

Masa örtüyü.

Saxlama qabları

Bes, piknikdən sonra yaranan anti-sanitar vəziyyətlə bağlı nə etməliyik? Bu tullantılarla necə mübarizə aparmalıyıq? Qarşısı necə alınmalıdır? İnsanlar niyə belə edib ətraf mühitə zərər verir? SİA mövzu ilə bağlı araşdırma apararaq ekoloq və ekspertlərin fikirlərini öyrənib.

Ekoloq Cəmsid Quliyev: "Bu bizim ağırlı problemlərimizdən biridir. İnsanların təbiətə münasibəti onların məlumatlılığından asılıdır. Onların davranışı bu məlumatlılığın göstəricisidir. İnsanlar bilməlidir ki, onlar gedib istirahət etdikləri təbiət guşəsi ən azından restoran deyil. Yəni, onların arxasınca tökdüklərini toplayacaq bir personal yoxdur. Bu işi onlar özləri görməlidirlər. İlk öncə bilməlidirlər ki, əgər onlar tökdükləri zibilləri toplamasalar bunlar böyük fəsadlara yol açar bilər. Bu ilk növbədə orada yaşayan çöl heyvanlarına və oraya yaxın olan yaşayış evlərinə də zərər verir. Heyvanlar bu tullantılardan zərər çəkirlər. Məsələn, atılmış qida qalıqları heyvanlar tərəfindən dərhal

yeyilsə bəzən bu faciə ilə nəticələnmir. Lakin bir qədər qalib kifləndən sonra canlıları zəhərləyə bilər.

Həmçinin, piknikdən qalan konserva qutuları heyvanların ayaqlarına ilişərək zərər verə və bu zədədən o başqa bir şəkildə tələf ola bilər. Bütün bu tullantılar onların həyatı üçün təhlükə yaradır.

Orada hər hansı bir quyu qazılaraq tullantılar basdırılmalıdır ki, ətraf zibillənməsin. Hətta canlılara zərər verməyə belə, estetik cəhətdən orada dincələn insanlar üçün narahatlıq yaradır. Hər dəfə yeni bir yeri zibilləyib hər tərəfi zibillənməyə çevirmək insani bir davranış deyil".

Xəzər Universitetinin Coğrafiya və ətraf mühit departamentinin müdiri Rövşən Abbasov: "Piknikdən sonra ərazini zibillə qoyub getmək mədəniyyətsizliyin göstəricisidir. İnsanlar buna istirahət üçün gəlir. Piknikdən sonra burada plastik tullantılar qalır ki, bu da estetik görünüşə ciddi ziyan vurur.

Heyvanlar tullantıları eşələyirlər və plastiklər onların boğazında qalır. Bu plastiklər onlara fərqli zərər verir. Bu çox təhlükəlidir.

Heyvanlar var ki, plastik tullantıları yeyirlər və sonra bu tullantı onların uzun müddət mədəsində qalaraq onları öldürür. Məsələn, elə olub ki, heyvanın ağzına konserva bankası keçərək onu öldürüb. Belə hallar həmişə var və davam edir.

Azərbaycanın kənd yerlərində və rayonlarda bərk tullantıların toplanması, yığılması və idarə olunması ağır problem olaraq qalır. Hansı turist məkanına və ya piknik yerinə getsən orada mütləq zibil tullantılarına rast gəlişən.

Məsələn turist məkanlarından biri olan Şəkinin Yuxarı Baş məhəlləsindən yuxarıda çayın aşağısına endikdə zibilliyə rast gəlişən. Bu çox biabırçı bir vəziyyətdir və utan-

cvericidir.

Mən, bu yaxınlarda tələbələrle Zirəyə getmişdim. Zirədə dəniz kənarında plastik torbalar baş alıb gedir. Abreşon Milli Parkında dəniz vasitəsilə çoxlu tullantılar olur. Hər dəfə bunu təmizləsələr də yenə də bitmir. Buna mütləq rayon səviyyəsində əncam çəkinməlidir. Heç bir kənddə bərk tullantıların yığılması və emalı prosesi yoxdur. Plastik qablarında satılan içkilərin hamısı təbiəti korlayır. Bu məsələlər həll olunmalıdır. Plastik torbaların satışına ya qadağa qoyulmalı, ya da pulla satılmalıdır".

Jurnalist Araşdırmaları Mərkəzinin sədri, Yenisabah.az saytının baş redaktoru Seymur Verdizadə: "Təəssüf ki, Azərbaycan piknik mədəniyyəti zəif inkişaf edib. İnsanlar özünüklü olmayan hər şeyə qarşı laqeyiddirlər. Əksəriyyət piknik yerlərini zibilliyə çevirir. Bununla paralel olaraq, meşədə ocaq qalayanlar, yanğın törədənə də var. Bu adamların hər biri inzibati qaydada cəzalandırılmalıdır.

Dövlətin elə bir imkanı yoxdur ki, hər bulacağın başına bir polisi gözetçi qoysun. Biz özümüz bir-birimizə nəzarət etməliyik. Azərbaycanda ictimai nəzarət mexanizmi zəif inkişaf edir. Bu prosesi gücləndirmək, vətəndaşların ictimai iştirakçılığını artırmaq lazımdır. Meşəni yandıran, ətrafı zibilləyən adamlara etiraz etməyi bacarmalıyıq. Ən əsası isə özümüz başqalarına nümunə olmalıyıq. Heç kim inciməsin, Bakı küçələri siqaret kötlükləriylə doludur. Burnunu silən salfeti yerə atır. Bəziləri içdikləri suyun, şirənin qutusunu zibil qabına atmağın zəhmətinə qatlaşmaq istəmirlər. Aydın məsələdir ki, şəhərin mərkəzində küçəyə tüpürən, çəkdiyi siqaretin kötüyünü yerə atan adam dağın başında ikiqat mədəniyyətsizlik edəcək. Ətrafımızda baş verənlərə göz yumsaq, laqeyd qalsaq, "məne nə" deyib keçsək, bu cür mənfi halların sayı daha da artacaq".

Ayşən Vəli

1 0 iyun 2022-ci il tarixində Binəqədi rayon icra hakimiyyəti, YAP Binəqədi rayon təşkilatı, Binəqədi rayon gənclər və idman idarəsi, "Binəqədi Gənclər Evi" sosial xidmət müəssisəsi və 6 № li Uşaq-Gənclərin İnkişaf Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2022-ci ilin "Şuşa ili" elan edilməsi haqqında 5 yanvar 2022-ci il tarixli 3069 sayılı Sərəncamının icrası məqsədilə Binəqədi rayon orta ümumtəhsil və incəsənət məktəblərinin şagirdlərinin təqdimatında "Azərbaycan Səninlədir- Sənsiz deyil!" 10-cu Yaradıcılıq Festivalı qaliblərinin "15 iyun-Milli Qurtuluş Günü" nə həsr olunmuş bayram konserti keçirilmişdir.

"Azərbaycan Səninlədir- Sənsiz deyil!"

xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi və Dövlət Himninin səslənməsindən sonra açıq elan edildi. Çıxışlardan öncə artıq onuncu ildir qeyd edilən festivalda iştirakçılarının ötən dövrü ərzində əldə olunan uğurları haqqında məlumat verildi, əvvəlki festivalların fəaliyyətini əks etdirən fotolar nümayiş olundu. Festivalda münisiflər heyətinin seçim turları nəticəsində musiqi, ifaçılıq, rəqs, rəssamlıq və bədii qiraət üzrə 280-dən çox məktəbli arasında 145 nəfər məktəbli qalib seçilmişdir. Qalib iştirakçılar müxtəlif nominasiyalar üzrə ifalarını nümayiş etdirdilər.

Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Allahverdiyev qonaqları salamlayaraq deyirdi ki, tariximizə Milli Qurtuluş günü kimi daxil olmuş 1993-cü ilin 15 iyun tarixi onu dərinləndirən dərslər, Vətəni, xalqını sevən həmin çətin, ağırlı günlərin dəhşətini yaşayan, hadisələri gözləri ilə görən insanlar üçün üçün

Heydər Əliyevdir. 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü təkəcə dövlətçiliyimizin xilas deyil, bu tarix həm də Azərbaycanın bu gününü, sabahını müəyyənləşdirdi. Millət Vəkili Eldar İbrahimov müstəsna xidmətləri ilə əbədlilik qazanan ümummilli lider Heydər Əliyevin mənalı həyat yolu haqqında məlumat verərək qeyd etdi ki, Ulu Öndərin zəngin və çoxşaxəli irsi tükənməz ibrət məktəbidir. Ötən illərə nəzər salarkən Azərbaycan xalqının öz müdrik liderinin rəhbərliyi ilə qazanmış olduğu mühüm tarixi nailiyyətlərin bir daha şahidi oluruq. Ölkəmiz dünyada layiq olduğu mərtəbəyə Ulu Öndərin uzaqgörənliyi, müdrikliyi, qətiyyəti, dəmir iradəsi, zəngin dövlətçilik təcrübəsi sayəsində yüksələ bilmişdir.

Çıxış edən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı Aparatının İctimai-siyasi, humanitar məsələlər və dini qurumlarla iş şöbəsinin müdiri Elmin İmanov ulu öndər Heydər Əliyev kimi fenomenal bir şəxsiyyətin Azərbaycanda hakimiyyətə gəlməsinin tarixi hadisə olduğunu vurğuladı. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu kimi milli dövlətçiliyimizin ideyasının əsasını da məhz ulu öndər Heydər Əliyev yaratmışdır. Əgər dönüb arxaya, keşməkeşli müstəqillik tariximizə, təlatümlərlə dolu illərə nəzər salsaq bir daha ümummilli liderin ucalığının şahidi olarıq. Ulu Öndər Heydər Əliyev zəngin mədəni irsimizin qorunmasını vacib hesab edərək deyirdi: "Hər bir Azərbaycan vətəndaşı bu irsə layiq olmağa çalışaraq böyük bir tarixi keçmiş, zəngin mədəniyyəti, yüksək mənəviyyəti olan ölkəmizin həm dünəninə, həm bu gününə, həm də gələcəyinə dərin bir məsuliyyət hissi ilə yanaşmalıdır".

Bakı Şəhər üzrə Təhsil İdarəsinin mü-

Tədbirdə Binəqədi rayon icra hakimiyyətinin başçısı Elxan Allahverdiyev, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev, YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Vüsar İsmayilov, millət vəkili - Mədəd Musayev, Eldar İbrahimov, Kəmaləddin Qafarov, Cavid Osmanov, Arzu Nağıyev, Bakı şəhər icra hakimiyyəti başçısı Aparatının İctimai-siyasi, humanitar məsələlər və dini qurumlarla iş şöbəsinin müdiri cənab Elmin İmanov, Bakı şəhərində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daimi Nümayəndəliyinin rəhbəri cənab Bəxtiyar Əsgərov, Bakı şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin reisi cənab Rəqif Abbasov, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin reisi cənab İbrahim Əliyev, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin müdir müavini Hüseyn Əsgərov, şəhid ailələrinin üzvləri, qazilər, Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini, Aparatının əməkdaşları, hüquq mühafizə orqanlarının rəhbərləri, orta ümumtəhsil məktəbəqədər və incəsənət məktəblərinin rəhbərləri və müəllimləri, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak etdirdilər. Tədbirdən öncə qonaqlar Ulu Öndərin Rayon İcra Hakimiyyətinin inzibati binasında ucaldılan büstü önünə gül dəstələri qoyaraq, əziz xatirəsinə böyük ehtiramla yad etdilər.

Festival Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin qorunub saxlanması, möhkəmlənməsində, inkişafında müstəsna rol oynayan, daim xalqına arxalanan, xalqın xilaskarı ulu öndər Heydər Əliyevin, Vətən uğrunda, torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda canından keçərək Şəhidlik zirvəsinə yüksəlmiş qəhrəmanlarımızın əziz

çox əziz tarix, əsil qurtuluş tarixidir. Bu tarixi yaradan isə Azərbaycanın inkişafında, müstəqilliyində, gələcəyində müstəsna rol oynayan, daim xalqına arxalanan və ona dayaq olan dahi insan - ulu öndər Heydər Əliyevdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev İlham Əliyev haqqında "Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm" demişdi. Həyat bu sözlərin nə qədər böyük bir həqiqət olduğunu bütün dünyaya göstərdi. Xalq, igidlər ancaq inandıqları sərkərdələrin, ədalətli döyüşün, doğma Vətən, ana torpaq üçün başlanan haqq savaşının ardınca könüllü gedir. 44 günlük Vətən müharibəsində olduğu kimi. Bu, bizim Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuzun xalqımıza bəxş etdiyi möhtəşəm tarixi Qələbəmiz və Zəfərimiz oldu. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev qeyd etdi ki, bütün bu uğurların, Azərbaycan gənclərinin günümüzün müasir, inkişaf etmiş, yüksək intellektli aparıcı qüvvə kimi formalaşmasında, birmənalı olaraq, dövlətimizin apardığı gənclər siyasətinin mühüm rolu olmuşdur. Bu siyasətin banisi isə xalqımızın ümummilli lideri

dir müavini Hüseyn Əsgərov qeyd etdi ki, Ulu Öndər elm və təhsilə xüsusi həssaslıqla yanaşmış, bu sahəyə daim qayğı göstərmişdir. Ümummilli Lider öz çıxışlarında da dəfələrlə təhsilin mürəkkəb və olduqca vacib bir sahə olduğunu vurğulayaraq qeyd etmiş ki, "təhsil sahəsi cəmiyyətin xüsusi, intellektual cəhətini əks etdirən bir sahədir. Belə halda təhsil sistemində çox diqqətlə yanaşmaq lazımdır və bu sistemə münasibət çox həssas olmalıdır". Çıxış edən YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Vüsar İsmayilov qeyd etdi ki, Heydər Əliyevin 1993-cü ildə Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışı ilə ölkənin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatında dönüş yaradılıb, elmi əsaslara, beynəlxalq norma və prinsiplərə uyğun müstəqil dövlət quruculuğu prosesinə başlanılıb. Bu gün dahi şəxsiyyətin həyatımızın bütün sahələrində yeritdiyi ideyalar artıq Azərbaycanın gərəkliliyinə çevrilmişdir. Ötən illər ərzində Azərbaycan böyük inkişaf yolu keçmişdir. Ölkəmizin inkişaf strategiyası məhz ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilib. Bugünkü Azərbaycan Ulu Öndərin görmək istədiyi Azərbaycandır.

Zümrüd

"Ermənistanın təxribatları münafişənin yenidən alovlanmasına səbəb ola bilər"

"Moskva və Brüssel vasitəçiliyi ilə münafişə tərəfləri arasında aparılan danışıqlarda erməni tərəfinin ilk baxışda konstruktiv təsir bağışlayan mövqeyinə baxmayaraq indiyədək nə Moskva razılaşmasının, nə də Brüsselə əldə edilmiş razılıqların şərtlərinin yerinə yetirilməsi istiqamətində ciddi irəliləyişlərə nail olunmayıb. Bu isə regionda gərginliyin saxlanılmasına və perspektivdə münafişənin yenidən alovlanmasına səbəb ola bilər". Bunu "Səs" qəzetinə açıqlamasında politoloq Elşən Manafov deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan tərəfi indiyədək ən müxtəlif instansiyalarda Ermənistanla münasibətlərin normalaşdırılmasının, regionda dayanıqlı sülhə və təhlükəsizliyə təminat verə biləcək sülh müqaviləsinin imzalanmasının tərəfdarı olduğunu bəyan edib: "Bundan ötrü Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 5 məhüm şərt irəli sürülüb, bunlar: tərəflərin bir birinin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tanıması, bir birlərinin daxili işlərinə müdaxilə etməmələri, dövlət sərhədlərinin demarkasiyası, münafişə nəticəsində qapanmış nəqliyyat dəhlizlərinin açılması və s. məsələlərdir. Azərbaycan Ermənistan Qarabağla bağlı tələblərin qapanmasını tələb edir, zira bura Azərbaycan ərazisidir, beynəlxalq birlik tərəfindən Azərbaycan ərazisi kimi tanınır və buna görə də burada da Azərbaycanın suverenliyi sözün tam mənasında bərqərar olmalıdır, bu problem Azərbaycan dövləti üçün bitib və Qarabağ ermənilərinin təhlükəsizliyinin, vətəndaş hüquqlarının tam təminatçısı da ancaq Azərbaycan dövləti ola bilər, problemin həlli məqsədi ilə münafişə tərəfləri arasında ATƏT Minsk Qrupu kimi qurumun yenidən cəlb olunmasına isə nə ehtiyac var, nə də Ukraynada yaşanan hadisələrdən sonra Rusiya və Qərbin bu format çərçivəsində əməkdaşlığı hələlik mümkün deyildir".

E.Manafov onu da bildirdi ki, Ermənistan uzun illər ərzində ona havadarlıq edən bəlli dairələrin təzyiqləri, digər tərəfdən isə bu ölkədə iqtidar və müxalifətətin məsələdə fərqli mövqəyə baxışları ucbatından danışıqlarda ardıcıl mövqəyə sərəgiləyə bilmir: "Ermənistan hakimiyyəti siyasi iradə və qətiyyət nümayiş etdirmək iqtidarında deyil və ya bunu bacarmır, nəticə etibarilə onun sözü və əməlləri arasında kəskin mövqə fərqliliyi var, bu isə istər danışıqların gedişatına müsbət təsir göstərmir, istərsə də bölgədə 3+3 formatında gələcək əməkdaşlığın müqəddəratı ilə bağlı məsələləri sual altında qoyur. Ermənistanın özünün yenidən hərbi qarşıdurmaya gedəcəyi istisnadır, buna onun nə gücü, nə də imkanları var, ordunun bugünkü durumu, Ermənistan iqtisadiyyatının bərbad vəziyyəti və s bunu deməyə əsas verir, lakin Ermənistanın bölgədə qarşı duran güc mərkəzləri arasında maneəvər etmə istəyi göstərir ki, bölgədəki mövcud durum və yeni geosiyasi realiaqlar bəlli tərəfləri Ermənistandan ötürücü qayıq rakursunda istifadə etməyə sürükləyə bilər, bu mənada Ermənistan bu günün özündə də bölgənin geoiqtisadi inkişafı ilə bağlı məsələlərdə əyləc mexanizmi qismində hələ də qalmaqdadır".

Gülyana

“Son zəng” çalındı...

Azərbaycanda bütün ümumtəhsil müəssisələrində onbirillik məktəb həyatının “Son zəng”i çalındı. 2021/2022-ci dərs ilinə yekun vuruldu. 2021-2022-ci tədris ilində respublikanın ümumtəhsil məktəblərinin IX siniflərini 133 422 nəfər, XI siniflərini 91 188 nəfər şagird bitirir. IX sinfi bitirənlərdən 61 400 nəfəri qız, 72 022 nəfəri oğlan, XI sinfi bitirənlərdən 42 005 nəfəri qız, 49 183 nəfəri oğlandır. 2021-2022-ci tədris ilində respublika üzrə ümumtəhsil məktəbində fəaliyyət göstərən 5896 məktəbəhazırlıq qrupunu 100 529 nəfər uşaq başa vurub.

On bir il parta arxasında oturub müəllimlərini həvəslə dinləyən, elmi biliklərə yiyələnən məktəblilər məzun adını qazandılar. Yaddaşlarda qalacaq bu günün zəngi uşaqlıq və yeniyetməlik dövrünün xatirəsi tək əbədiləşəcəkdir. Artıq bu gündən gənclər müstəqil Azərbaycanın müstəqil vətəndaşı kimi həyata qədəm qoyacaqlar. Artıq neçə ildir ki, ölkəmizdə ümumtəhsil məktəblərində hər il iyunun 14-də son zəng qeyd edilir. SSRİ dövründə və dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra 2005-ci ilə qədər mayın 25-i, 2005-ci ildən 2016-cı ilə qədər isə mayın 31-də qeyd olunmuşdur.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan təhsilinin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər gənclərimizin savadlı, rəqabətqəbil, həm də əsl vətəndaş kimi yetişməsində əvəzsiz rol oynayır. Müasir dövrdə ölkələrin inkişaf konsepsiyasını təhsil müəyyənləşdirir. Bu baxımdan, müasir təhsil sisteminin yeni çağırışlara cavab verməsi məqsədi ilə təhsilin normativ-hüquqi bazasının formalaşdırılması, maddi-texniki təminatı istiqamətində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanan sərəncamlar əsasında geniş tədbirlər həyata keçirilib. Ölkəmizdə son illərdə bir sıra dövlət proqramları uğurla icra olunub, təhsilin məzmunu yenilənib, təhsil müəssisələrində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilib. Təkcə “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində gənclərin dünyanı aparıcı ali təhsil müəssisələrində ölkəmiz üçün prioritet hesab olunan ixtisaslar üzrə təhsil alıblar. Təhsillərini yüksək akademik göstəricilərlə tamamlamış məzunların 60 faizi özəl, 40 faizi isə dövlət sektorunda fəaliyyət göstərir. Dövlət büdcəsindən təhsilə ayrılan xərclərin ildən-ilə artırılması da hökumətin bu sahənin keyfiyyətə yeniləşməsi üçün ardıcıl və sistemli fəaliyyət

göstərdiyini təsdiqləyir. Ayrılmış vəsaitlər “Azərbaycan Respublikasının təhsil sahəsində İslahat Proqramı”na və “2011-2021-ci illərdə Azərbaycan təhsilinin inkişafı üzrə Milli Strategiya”ya uyğun olaraq, təhsil sisteminin inkişafına yönəldilmiş dövlət proqramlarının və layihələrin həyata keçirilməsinə geniş maliyyə təminatı yaratmışdır. Təhsil sisteminə islahatlar nəticəsində 15 yaşdan yuxarı əhali arasında savadlılıq səviyyəsi, ibtidai təhsilə nailolma, ibtidai təhsili başavurma səviyyəsi demək olar ki, yüz faizə çatdırılıb.

İŞİQLI GƏLƏCƏYİMİZƏ HESABLANMIŞ LAYİHƏLƏR

Bu gün Azərbaycanın daxili imkanları genişləndikcə, təhsil ocaqlarının yenidən qurulması, təmiri və inşası istiqamətində də davamlı olaraq işlər görülür. Azərbaycanın təhsil sisteminin normativ-hüquqi bazasının yaradılması, təhsilin məzmununun yeniləşdirilməsi və təkmilləşdirilməsi, təhsilin idarə olunmasının demokratikləşdirilməsi, təhsil sahəsində beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində çox böyük işlər görülüb. Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün biz təhsilin keyfiyyətinin inkişaf etmiş ölkələrin səviyyəsinə yüksəldilməsi ilə bağlı qürur hissi keçiririk. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin təhsilə, təhsil işçilərinə göstərdiyi yüksək diqqət və qayğısı, səmərəli fəaliyyət üçün yaratdığı əlverişli şərait və imkanlar sayəsində mümkün olub.

Son illərdə ölkədə təhsil müəssisələrinin inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atılmış, müxtəlif şəhər və rayonlarda təhsil müəssisələrinin tikintisi, əsaslı təmiri və bərpası istiqamətində uğurlu işlər görülmüşdür. Məktəb tikintisi ilə bağlı qəbul olunmuş dövlət proqramları bu sahədə sü-

rətli inkişafı təmin edib. Eyni zamanda, regionların sosial-iqtisadi inkişafı, yoxsulluğun azaldılması, məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında da məktəb tikintisinə xüsusi önəm verilir. Bakı və Abşeronun sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında yeni məktəblərin tikintisinə diqqət yetirməklə yanaşı, mövcud məktəblərin əsaslı təmirinə də yer ayrılıb.

Azərbaycanda son illər təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər, dövlət proqramları və islahatlar bu sahəyə dövlətin böyük önəm verdiyini göstərir. Təbii sərvətlərlə zəngin olan Azərbaycan, bu sərvətlərdən səmərəli istifadə etməklə, insan kapitalının yaradılması və daha da inkişaf etdirilməsini başlıca hədəf seçib. Buna görə də, neft gəlirləri Azərbaycanında, həm də təhsilin inkişafına yönəldilib.

“TƏHSİL BİZİM GƏLƏCƏYİMİZDİR”

Ardıcıl olaraq, təhsil sahəsində köklü islahatların aparılması məktəblilərin burada şəxsiyyət kimi formalaşmasına təsirini göstərməkdədir. Müasir dövrümüzdə bu islahatların ən mühüm mərhələsi yaşanılır. Təhsilin məzmunu, keyfiyyəti və təlimin təşkilinə verilən tələblərdə ciddi yeniləşmə və müasirləşdirmə prosesləri davam edir. Yeni məktəb binalarının inşası və təhsilin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində görülən işlər müəllimlərin iş, şagirdlərin isə təhsil almaq şəraitini yaxşılaşdırmaq baxımından, çox mühüm addımlardandır. Ölkəmizdə təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər, deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda bu sahədə görülən işlər uğurlu işıqlı gələcəyimizə hesablanıb.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət Azərbaycanı gündügdən çiçəklənən ölkəyə çevirir. Hər bir gənc harada çalışmaqından asılı olmaya-

raq, dövlətimizə, dövlətçiliyimizin qorunmasına və milli-mənəvi dəyərlərimizin yaşamasına xidmət edəcəklər. Təbii ki, bu, hər bir vətəndaşın borcu olmalıdır.

Təhsilin inkişafına göstərilən yüksək diqqət Azərbaycanın dünya miqyasında tanınmasına və layiqli yerinin təmin olunmasına xidmət edir. Təhsil sisteminin əldə olunan yeniliklər Azərbaycan elminin dünyaya inteqrasiya sürətini artırır. Təhsilin səviyyəsi keyfiyyət baxımından yeni mərhələsinə keçirir. Müasir gənclik ab-havanın içində məsuliyyət hissini ön plana çəkir. Azərbaycanın gələcək inkişafına doğru potensialını ortaya qoyur. İctimai-siyasi həyatda global dəyişikliklərin aparılması gənclərin dünyaya inteqrasiya olunmasına gətirib çıxarır. Bu, dövlət tərəfindən Azərbaycan təhsilinə göstərilən diqqət nəticəsində reallaşır. Ölkəmizdə iqtisadi, mədəni və sosial sahələrdə aparılan islahatlar Azərbaycan təhsilinə təsirini göstərməkdədir. Yaşadığımız yüzillik “Təhsil və informasiya əsri” elan edildiyindən, ölkə başçısı tərəfindən təhsilə böyük önəm verilir. Yeni proqram və layihələr, təhsil islahatları həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, “Azərbaycanda təhsil sisteminin təkmilləşməsinə çox böyük diqqət göstərilir. Təhsil bizim gələcəyimizdir”. Buna görə də, məsuliyyət hissi ilə cəmiyyətə layiqli vətəndaşlar yetişdirilir.

Bugünkü məzunlar Azərbaycanın demokratik bir dövlət kimi daha da inkişaf etdirilməsi üçün çalışmalı, bütün qüvvələrini ölkəmizin uğurlarına yeni uğurlar əlavə etməyə sərf etməlidirlər. Bu günün məzunu həyata hazırlayan güclü dövlətimiz, sağlam düşüncəli ziyalılarımız olduğundan mətin, iradəli və intellektual səviyyəli gənclərimiz müstəqil həyata vəsiqə alırlar. Artıq növbəti illərdə işğaldan azad olunan ərazilərdə tikilən məktəblərdə “Son zəng” çalınacaq.

Zəfər qazanmış Azərbaycanın MƏZUNLARI, yolunuz uğurlu olsun!

Zümrüd BAYRAMOVA

“2024-cü ildə Naxçıvan Azərbaycanın enerji sisteminə qoşulacaq”

“**A**zəreri” ASC 2023-2024-cü illərdə Naxçıvan elektrik şəbəkəsini Azərbaycanın ümumi enerji sistemində qoşmağı planlaşdırır. SİA xəbər verir ki, bunu “Azəreri” ASC-nin prezidenti Baba Rzaev deyib. Onun sözlərinə görə, qoşulma “Azərbaycan, Türkiyə və Avropa ölkələrarası enerji layihəsi” çərçivəsində baş tutacaq: “Yaşıl enerji” zonasının yaradılması

və onun həm daxili istehlakımızı təmin etmək, həm də xaricə - Avropa ölkələrinə satmaq Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu ən böyük prioritetlərdən biridir. Biz indi bunu başlamışıq. 3 mərhələdən ibarət layihədir. Layihənin adı “Azərbaycan, Türkiyə və Avropa ölkələrarası enerji layihəsi”dir.

Adından da görüldüyü kimi nəhəng layihədir. Birinci mərhələ başlayıb və 2022-2023-cü illərdə

bitməlidir. İkinci mərhələ 2023-2024-cü illərdə Naxçıvan elektrik şəbəkəsini Azərbaycanın enerji sistemində qoşmaqdır və üçüncü mərhələ hələ bu günə qədər Azərbaycanda olmayan çevirici yarımstansiyadır. İstəyirik ki, ən azı gücü 1000 MVT olan çevirici yarımstansiya tikilsin, İranla birləşmə və Türkiyə üzərindən də Avropaya enerji satışını təmin edək”.

Keçmiş Şaumyan və Qasım İsmayılov, indiki Goranboy rayonu ərazisində silahlı separatçılara qarşı uğurlu əməliyyatı keçirilməsinin və onlarla silahlı quldurun məhv edilmələrinin üzərindən 30 il keçir və məsələ yalnız həmin əməliyyatın uğurla başa çatdırılmasında deyil, məsələ bu gün də Qarabağda qalan və Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarətləri altında hay-şivən salan separatçıların Azərbaycan torpaqlarına iddialarında, üstəlik, sərsəm bəyanatlar yaymalarındadır!

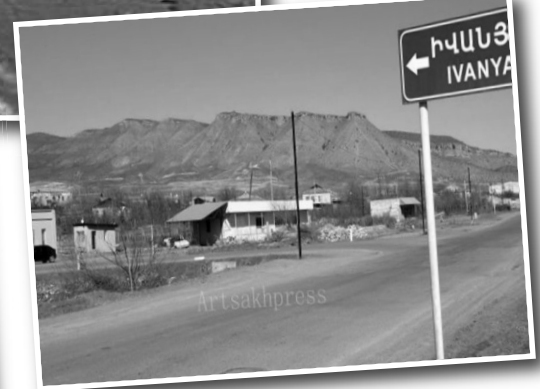
Separatçıların ayaqları yer almağa başlayır -Rusiya sülhməramlılarının gözləri önündə!

2020-ci ilin 10 noyabrında Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan rəhbərləri arasında imzalanan üçtərəfli bəyanata rəğmən, orada qeyd edilən bəndlərin bir çoxu hələ də yerinə yetirilməmiş qalmaqdadır.

Ancaq daha bir fakt ondan ibarətdir ki, bu günün özündə də Ermənistan rəhbərliyi qanunsuz olaraq Qarabağa maliyyələr ayırır, eyni zamanda, Xankəndi də daxil olmaqla RSK-nın nəzarəti altındakı ərazilərdə yeni binalar, evlər inşa edilir, infrastruktur qurulur, eləcə də hərbi məqsədli səngərlər qazılır, isteh-

Yeni "Halqa" əməliyyatı keçirilsə...

Təkcə Laçın dəhlizinin bağlanmasından sonra proseslərin necə sürətlə və səmərəmizə dəyişəcəyini isə yenidən izah etməyə ehtiyac yoxdur

kamlar tikilir, hərbi hissələr, silah-sursat bazaları isə qalmaqda davam edir və bütün bunlar bilavasitə (!) separatçıların, onların Ermənistandakı havadarlarının cəhdləri hesabına baş verir və ən əsası - RSK (daha dəqiq desək Rusiya) üzərinə götürdüyü missiyasını doğru-dürüst yerinə yetirmir.

Belə olan halda isə separatçıların ayaqları necə deyərler, yer almağa başlayır. Bəs növbəti addım necə atılmalıdır, nə edilməlidir ki, bu məsələyə birdəfəlik son qoyulsun?

Azərbaycan xalqı belə quldurlarla çiyin-çiyinə yaşaya bilməz və əlbəttə ki, bunu da istəmir də!

Məhz bu yazını da Goranboyda 30 il əvvəl erməni separatçılarına qarşı keçirilmiş uğurlu əməliyyatla bağlı əlaqələndirmədim. Məsələ ondadır ki, həmin əməliyyatın otuzuncu ildönümü ilə bağlı Xankəndidəki separatçılar öz təbirlərincə "bəyanat" yayıblar

və nəinki işğaldan azad etdiyimiz ərazilərimizə, eləcə də digər ərazilərimizə qarşı da iddialarla çıxış ediblər.

Bu baxımdan, separatçıların "bəyanatlarını" hərəkətə keçmək signalı ilə də əlaqələndirmək olar. Xatırlayırsınızsa, uğurlu Fərrux əməliyyatında Azərbaycan Ordusu möv-

qələrini müəyyənləşdirdi və görünür, növbəti belə bir qətiyyətli addımın atılmasının vaxtı çatıb. Çünki bu uşaq qatilləri və quldur yığna-

ğı heç vaxt, heç nəyə öyrənmirlər və mütləq (!) mənada başları əzilməlidir. O cümlədən, Azərbaycan xalqı belə quldurlarla çiyin-çiyinə yaşaya bilməz və əlbəttə ki, bunu da istəmir də!

Artıq bu terrorçularla birdəfəlik işi bitirməyin zamanıdır!

Biz bu ikiyaqlı çaqqalların "Paşinyan olmasa idi Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ağdamı, Kəlbəcəri, Laçını geri qaytara bilməzdilər" fikirlərindən də nəticə hasil etməliyik. Görünür, bu tör-töküntülər "məğlubedilməz erməni ruhu" nağıllarına o qədər aludə olublar ki, hələ də bu yuxularından ayıla bilmirlər. Buna görə də azad edilmiş Şuşa şəhərinin hələ də "döyüşsüz təhvil verildiyini" ulayırlar (!)

Və artıq bu terrorçularla birdəfəlik işi bitirməyin zamanıdır. Azərbaycanın suveren ərazilərində separatçılar olmamalıdır! RSK isə qoy özünün müvəqqəti kazarmalarında otursun və artıq birmənalı tələbata çevrilən antiterror əməliyyatlarının keçirilməsinə, ərazilərimizin separatçılardan, quldurlardan təmizlənməsinə mane olmasın, Azərbaycan əsgərinin əl-ayağına da dollaşsın. Və yekunda - artıq Laçın dəhlizinin bağlanması, quldurlar şaykasının isə haqq elədikləri cəzalarından yayınmamaları üçün ələ keçirilmələrinin zamanıdır.

Vaxtilə Xocalı qatillərin-

dən olan Arkadi Ter-Tadevosyan qaçmağı bacarmışdı və Qarabağın azad edilməsinə gözləri ilə gördükdən sonra təəssüf ki, təbii yolla gəbərdi. Ancaq yerdə qalanlara da bu fürsəti vermək olmaz. Təkcə Laçın dəhlizinin bağlanmasından sonra proseslərin necə sürətlə və səmərəmizə dəyişəcəyini isə yenidən izah etməyə ehtiyac yoxdur...

Rövşən RƏSULOV
P.S. Hətta yeni "Halqa" əməliyyatının keçirilməsi də, əslində, uğurlu və əlverişli ideya olardı...

50-летие оккупации Шаумянского района
50th Anniversary of the Occupation of the Shumyan Region

Dövlətçilik tariximizə qızıl hərflərlə yazılmış gün

Azadlıq həm ayrıca bir vətəndaş üçün, həm də bütöv xalqlar, millətlər üçün ən müqəddəs, ən şirin nemətdir. Biz azadlığımızın, müstəqilliyimizin yolunu illərlə gözləmişik, mübarizə aparmışıq, bu yolda minlərlə şəhid vermişik. Azadlığı, müstəqilliyi əldə etmək nə qədər çətindir, onu qoruyub saxlamaq bir o qədər mürəkkəb və ağır məsələdir. Qüdrətli və möhkəm dövlət olmadan azadlıq və müstəqillik də yoxdur. Ona görə də, dövlətçilik hər şeydən öndə gəlir.

Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuş 1993-cü ilin 15 iyun günü onu qiymətləndirənlər, dərinə dərk edənlər üçün çox qiymətli. Vətənin, xalqın sevinən həmin çətin, ağır günlərin dəhşətlərini yaşayan, hadisələri gözləri ilə görən insanlar üçün 15 iyun əsl qurtuluş tarixi, Azərbaycanda ölüm-dirim mübarizəsinin tarixidir. Bu tarixi yaradan isə Azərbaycanın inkişafında, müstəqilliyində, gələcəyində müstəsna rol oynayan, daim xalqına arxalanan və xalqa arxa olan bir insandır- Heydər Əliyev.

Heydər Əliyevin Naxçıvan MR Ali Sovetinin sədri olduğu vaxt müstəqil, tarazlı və cəsarətli siyasət yeritməsi bütün Azərbaycan xalqının diqqətini cəlb edir, ona ümidləri artırır. İqtidar isə onun siyasətini separatçılıq kimi qiymətləndirir və Muxtar Respublikada hakimiyyət çevrilişi etməyə, qeyri-demokratik yolla Xalq Cəbhəsini hakimiyyətə gətirməyə cəhd edirdi. Bu elə bir dövr idi ki, daşnakların "Böyük Ermənistan" yaratmaq niyyətləri, Azərbaycanı Qafqazın siyasi xəritəsindən silmək planları reallaşmaq üzrə idi. Azərbaycan torpağı etnik əlamətə görə parçalanıb yox olmaq təhlükəsi qarşısında qalmışdı.

1992-ci il oktyabrın 24-də Xalq Cəbhəsinə tabe olan silahlı dəstələr Naxçıvanda Daxili İşlər Nazirliyi binasını, televiziya studiyasını ələ keçirdi. Qiyamçılar xalqa televiziya ilə müraciət edib mövcud hakimiyyət əleyhinə bəyanatlar verdilər. Lakin əhalinin böyük əksəriyyəti Heydər Əliyevin çağırışı ilə ayağa qalxdı. Silahlılar dövlət idarələrindən qovulub çıxarıldı.

Xalq xilas yolunu Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərliyində gördüyü halda iqtidarda olan və olmayan Xalq Cəbhəsi üzvləri, habelə hakimiyyəti itirmiş qüvvələr və onların əlaqədarları arasında didişmə, satqınlıq, xəyanət yolu ilə hətta Azərbaycanın müstəqilliyi bahasına hakimiyyəti ələ keçirmək cəhdləri baş alıb gedirdi.

Gəncədə 1993-cü il iyun qiyamı vəziyyəti daha da ağırlaşdırdı. Burada hökumətə tabe olmayan bir qrup zabit "hərbi birlik" yaratmışdı. Onlara Surət Hüseynov rəhbərlik edirdi. 709 sayılı hərbi hissə Müdafiə Nazirliyinə tabe olmurdu. İqtidar hərbi müxalifətin öhdəsindən gələ bilmirdi.

İyunun 4-də səhər hərbi qiyamı yatırmaq üçün hökumət Gəncəyə 3 minədək canlı qüvvə, güclü hərbi texnika yeritdi. Qiyamçılarla Prezident Qvardiyasının əsgərləri üz-üzə dayandı. 709 sayılı hərbi hissənin kazarmaları dağıdıldı, hərbi təyyarələr havaya qalxıb hava limanını darmadağın et-

dəfələrlə Naxçıvana gedib yəni-dən böyük siyasətə qayıtmasını xahiş etmişdilər.

1992-ci il oktyabrın 16-da Azərbaycanın 91 nəfər nüfuzlu ziyalı-alimlər, müəllimlər, jurnalistlər, hüquqşünaslar, həkimlər "Səs" qəzeti vasitəsilə Heydər Əliyevə Qurtuluş hərəkatına rəhbərlik etməsi barədə rəsmi müraciət etdi. Ümummilli lider elə həmin qəzetdə bu müraciətə cavab verdi və ölkənin inkişafı, kaosdan qurtuluşu üçün öz fikirlərini çatdırdı. Yeni Azərbaycan uğrunda siyasi hərəkat genişləndi.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) təşkil edildi. AXC-Musavat iqtidarı uzun müddət öz yarıtmaz fəaliyyəti ilə ölkəni parçalanmaq həddinə çatdırdı. Vətəndaş müharibəsi üçün zəmin yarandı. Baş-

di. Lakin qiyamçılar daha fəal hərəkat etdilər. Onlar qan tökmək istəməyən qvardiyaçıları şəhərdən çıxarmaq adı altında avtobusa doldurub güllələdilər. Hökumət qüvvələri məğlub edildi. Qiyamçı hərbi hissələr Bakıya doğru yeriməyə, prezidentin və hökumətin istefaya getməsinə tələb etməyə başladılar və müqavimətə rast gəlmədən paytaxta yaxınlaşdılar.

İyunun 14-də Nəvahi yaxınlığında ordular üz-üzə dayandı. Danışıqlar nəticəsində qiyamçıları Lökbatan yaxınlığında və Şamaxı yolunun 75 kilometrliyində saxlamaq mümkün oldu. Yaranmış vəziyyətlə əlaqədar parlamentin sədri, baş nazir, üç güc nazirliyinin rəhbərləri istefaya getməyə məcbur oldular. Ölkənin qabaqcıl adamları, ziyalılar, sadə əməkçilər böyük fəlakətin yaxınlaşdığını hiss edirdilər.

Bununla yanaşı xalqın sağlam qüvvələrinə arxalanan qurtuluş hərəkatı meydana gəlir və sürətlə genişləndir. Bu hərəkat zamanın böyük siyasətçisi Heydər Əliyevin ətrafında toplaşdı. Ziyalı insanlar

lanmış bu təhlükəli proseslərin qarşısını ala bilmədiyini dərk edən iqtidar son anda kömək üçün Heydər Əliyevə müraciət etdi.

Azərbaycanın görkəmli oğlu, böyük vətənpərvər Heydər Əliyev xalqın bu ağır günündə, şübhəsiz, kənardan baxa bilməzdi. O, xalqın və respublikanın hakim dairələrinin təkidlə dəvətini qəbul edib iyunun 9-da Bakıya gəldi. Bütün Azərbaycan xalqı bu gəlişi böyük ümid və sevinclə qarşıladı.

Bununla da daxili və xarici düşmənlərimizin bütün planları iflasa uğradı. Xilaskarlıq missiyasını öz üzərinə götürən bu nəhəng şəxsiyyət həyatını təhlükə altında qoyaraq Gəncəyə getdi. Hadisələrin daha faciəli nəticələrə gətirib çıxarmaması üçün öz ağısaqqal sözünü dedi. İndi inamla söyləyə bilirik ki, Heydər Əliyevin Gəncəyə səfəri vətəndaş müharibəsinin qarşısını aldı.

Ümummilli liderimiz Gəncədə baş verən hadisələrə münasibət bildirərkən demişdi: "Hadisələr dəhşətlidir. Qan tökülüb, cinayət edilib. Bunlar araşdırılmalıdır və

qanunu pozmuş bütün adamlar, cinayətdə iştirak etmiş adamlar, cinayəti təşkil etmiş, hansı tərəfdən asılı olmasına baxmayaraq qanun qarşısında məsuliyyət daşımalıdırlar".

1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildi. Bu gün tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Xalqın tələbi ilə Milli Məclis 1997-ci ilin iyununda bu günü bayram elan etdi.

Heydər Əliyev parlamentin sədri seçildəndən sonra ilk növbədə vətəndaş qarşılıqlarının qarşısını almağa, respublikada sabitlik yaratmağa, iqtisadi sferada sabitliyi təmin etməyə, cəbhədə real vəziyyəti qiymətləndirib, dövlətin hərbi qüvvələrini və müstəqil özünümudafiə dəstələrini birləşdirib vahid mütəşəkkil ordu yaratmağa başladı.

Sonrası məlumdur. Azərbaycanda sabitlik yarandı, social-iqtisadi islahatlar keçirildi, atəşkəsdən sonra ordunun möhkəmləndirilməsinə başlandı. "Əsrin Müqaviləsi"nin imzalanması ilə ölkəmiz beynəlxalq siyasi və iqtisadi dəstək

aldı. Bunların nəticələri bu gün aydın müşahidə olunur.

Dövlətçilik xalqın "ölüm, ya olum" məsələsidir. Əsas məsələ dövləti kağız üzərində elan etmək deyil, onu reallıqda qoruyub saxlamaq, gücləndirmək, inkişaf etdirmək və dünyada söz sahibi etməkdir.

Heydər Əliyevin xalqımızın və tariximizin qarşısında ən böyük xidmətləri kəskin geosiyasi ziddiyyətlərin mövcud olduğu bir şəraitdə Azərbaycan dövlətçiliyini xilas etməsində, Azərbaycan varlığını parçalanıb yox olmaq təhlükəsindən qurtarmasında idi. Dövlətimizin qorunub saxlanması isə azadlığımızın, müstəqilliyimizin qorunub saxlanması deməkdir, milli qurtuluş deməkdir!

Ümummilli liderin qətiyyəti xalq ruh yüksəkliyi gətirdi, inamımızı özümüzə qaytardı, sabitlik və əmin-amanlıq yaratdı. Ümummilli liderimizin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə milli-

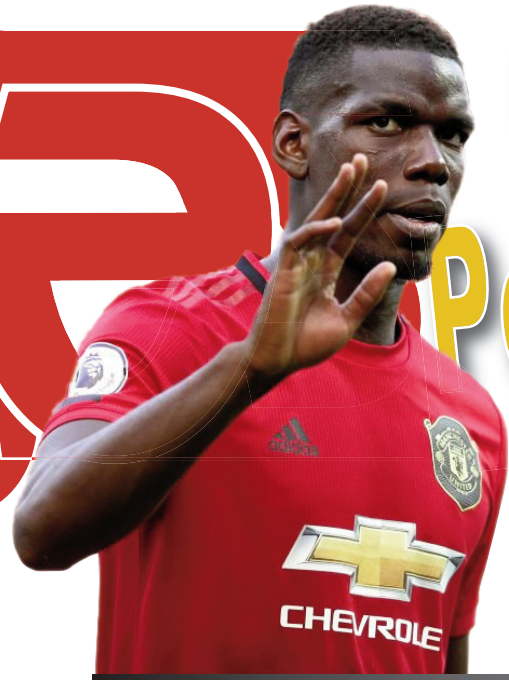
mənəvi dəyərlərimiz bərpa edilmiş, onun qətiyyəti, apardığı uğurlu daxili və xarici siyasət sayəsində ölkəmiz kaosdan xilas olmuş, sivil demokratik inkişaf yolu ilə inamla irəliləyərək böyük nailiyyətlər qazanmışdır. Heydər Əliyev öz gücünə, təcrübəsinə güvənən dahi siyasətçi kimi dəfələrlə söylədiyi məşhur kəlamına sadıq qaldığını sübut etdi ki, "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əbədidir, sarsılmazdır, dönməzdir".

Sonrakı dövrlərdə də Azərbaycan dövlətçiliyi ona qarşı yönəlmiş qəsdlərdən uğurla çıxdı. Bu siyasi kursun laıqlı davamçısı Prezident İlham Əliyev ölkəmizi daha da möhkəmləndirdi, inkişaf etdirdi və dünyada tanınan nüfuzlu dövlətlərdən birinə çevirdi. Bütün bunların bünövrəsi isə o gün qoyulmuşdu- 1993-cü ilin 15 iyununda. Bu səbəbdən tariximizə qızıl hərflərlə yazılmış 15 iyun günü Azərbaycanın dövlətçiliyinin ən mühüm tarixlərindən biridir.

Bayramınız mübarək!

Elçin Bayramlı

“Yuventus” Poqbanın “işini bitirdi”

Mançester Yunayted”den ayrılan Pol Poqba “Yuventus”a keçməyə bir addım da yaxınlaşmış. Qol.az xəbər verir ki, bu barədə goal.com məlumat yayıb. Turin klubu 29 yaşlı yarımmüdafiəçinin geri qaytarılması üzərində işləri yekunlaşdırıb. “Yuventus” futbolçu ilə yaxında müqavilə imzalanacağına əmindir və hər hansı bir sürpriz gözləmir.

Eyni zamanda keçidin iyul ayına yaxın elan olunacağı qeyd olunub. Poqba “Yuventus”da 10 nömrəli formanı geyinəcək. Qeyd edək ki, Poqba geridə qalan mövsüm Premyer Liqada 20 oyunda 1 qol vurub və 9 qolun ötürməsinə verib.

“Məhz bu səbəbdən kişilər öz həyat yoldaşını döyür”

etməsi daha məqbuldur”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov bildirib.

Onun sözlərinə görə, birmənalı şəkildə istər yay, istərsə də qış aylarında çox soyuq su içmək olmaz: “Çünki bu hal ciddi və sağalmaz xəstəliklərə gətirib, çıxara bilər. Ümumilikdə

“İnsan öz çəkisini vurmaldır 30 ml qrama və alınan rəqəm qədər maye qəbul etməlidir. Misal olaraq bir insan 70 kq çəkisindədirsə, həmin insan gündəlik olaraq 2 litr həcmində maye qəbul

hər bir mayeni normal otaq temperaturunda içmək tövsiyə edilir. İsti aylarda çay içərkən həmin çayın insana pis təsir etməsi onun hansı növə aid olmasından asılıdır. Əlbəttə, yeməkdən sonra çay içmək olmaz, ən azından yeməkdən 1 saat sonra çay qəbul edilməlidir. Çünki çayın tərkibində olan maddələr qıdada olan demirin qana sorulmasında maneçilik

törədir. Azərbaycan ailəsində səhv bir fikir var ki, yeməkdən sonra mütləq şay içilməlidir. Hətta bunun üstündə öz həyat yoldaşını döyən kişilər də var. Təbii ki, bu, yolverilməzdir, yeməkdən sonra çay içmək, eyni zamanda da, qadına əl qaldırmaq”.

Banuçəçək Hüseynli

Kəklükotu çayı soyuqda, bronxit və öskürək kimi xəstəlikləri aradan qaldırır, selikli qişaları qurudur və öskürəkdən xilas olmaq üçün bronxial keçid spazmını sakitləşdirir. Eyni zamanda, infeksiyalara qarşı mübarizə aparantiseptik xüsusiyyətlərə malikdir. Boğaz ağrısını və öskürəyi sakitləşdirir. Kəklükotunun tərkibi efir yağları, minerallar, faydalı fenollar və flavonoidlərlə zəngindir. Kəklükotu xora, iltihab problemlərindən əziyyət çəkənlər üçün də olduqca faydalıdır.

Belə ki, kəklükotu ayaqlarda baş verən revmatik ağrılar zamanı əzələlərin yığılmasının qarşısını alır və ağrıları yüngülləşdirir.

Kəklükotunun antiviral təsi-

ri səbəbindən qripin tez və yüngül keçməsinə kömək edir. Yüksək hərarət, öskürək, boğaz ağrısı, iştahsızlıq, əzələ və sümüklərdə ağrılar qripin ən əhəmiyyətli əlamətləridir. Gün ərzində 3 dəfə kəklükotu çayı içməklə bu halların qarşısını almaq mümkündür.

Kəklükotunun tərkibində olan karvakrol xərçəng xəstəliyindən qoruma xüsusiyyətinə malikdir və bu da bitkini potensial xərçənglə mübarizə aparant qida maddəsi edir. 2015-ci ildə “Anti-Cancer Drugs” jurnalında dərc edilən bir araşdırma göstərdi ki, karvakrol xərçəng hüceyrə xəttinin yayılmasına və hərəkətinə maneə törədir.

Kəklükotu çayı tərkibindəki antioksidant və yüksək miqdarda flavonoidlər səbəbindən sağlam hüceyrə funksiyasını qoruyur, hüceyrələrdə və orqanlarda erkən yaşlanma əlamətlərinin qarşısını alır. Tədqiqatlar kəklükotunun yüksək təzyiqli problemlərə də yaxşı təsir etdiyini göstərib.

Kəklükotu çayı erkən yaşlanmanın qarşısını alır?

4 gün iş olmayacaq - TARİXLƏR AÇIQLANDI

Azərbaycanda gələn ayın qeyri-iş günləri açıqlandı. 9, 10 iyul tarixlərində Qurban bayramı qeyd olunacaq.

Gələn ayın 9-u və 10-u şənbə və bazar günlərinə təsadüf edir. Əmək Məcəlləsinə əsasən, iş və istirahət günlərinin yeri dəyişdiriləcək, 11 və 12 iyul tarixləri qeyri-iş günü olacaq. Beləliklə, 9, 10, 11, 12 iyul 2022-ci il tarixləri qeyri-iş günü olacaq.

Avtobusda qadının çantasından 3200 manat pul oğurlayan şəxs tutulub

Abşeron Rayon Polis İdarəsinə Xırdalan şəhəri ərazisində marşrut avtobusunda şəhər sakini S.Cəbiyevanın çantasından 3200 manat məbləğində pulunun oğurlanması barədə müraciət daxil olub.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, polis əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində oğurluğu törətməkdə şübhəli bilinən Lənkəran

rayon sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Ruslan Məmmədov müəyyənləşdirilərək saxlanılıb. Şəxsi axtarış zamanı ondan mətbuatın də aşkarlanaraq götürüldü. Faktla bağlı rayon polis şöbəsi tərfindən araşdırma aparılır.

Sumqayıtda və Lənkəranda 2 piyadanı maşın vurub öldürdü

Sumqayıtda və Lənkəranda avtomobil piyadaları vuraraq öldürüb. Bu barədə SİA-ya Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətindən məlumat verilib. Bildirilib ki, iyunun 11-də saat 22 radələrində Sumqayıt şəhəri 12-ci mikrorayon ərazisində S.Məmmədov idarə etdiyi “Priora” markalı avtomobillə yolu keçən şəhər sakini Qorxmaz Qurbanovu vurub və nəticədə piyada hadisə yerində ölüb.

Bundan başqa, həmin gün saat 13 radələrində Lənkəran rayonunun Vilvan kəndində şəhər sakini İ.Hüseynov idarə etdiyi “Nissan” markalı avtomobillə yolu keçən kənd sakini Sənan Hüseynovu vurub. Xəsarətlə xəstəxanaya yerləşdirilən piyada iyunun 12-də orada ölüb. Hər iki faktla bağlı araşdırma aparılır.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

“ƏLİNCƏ” AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.

QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 3220